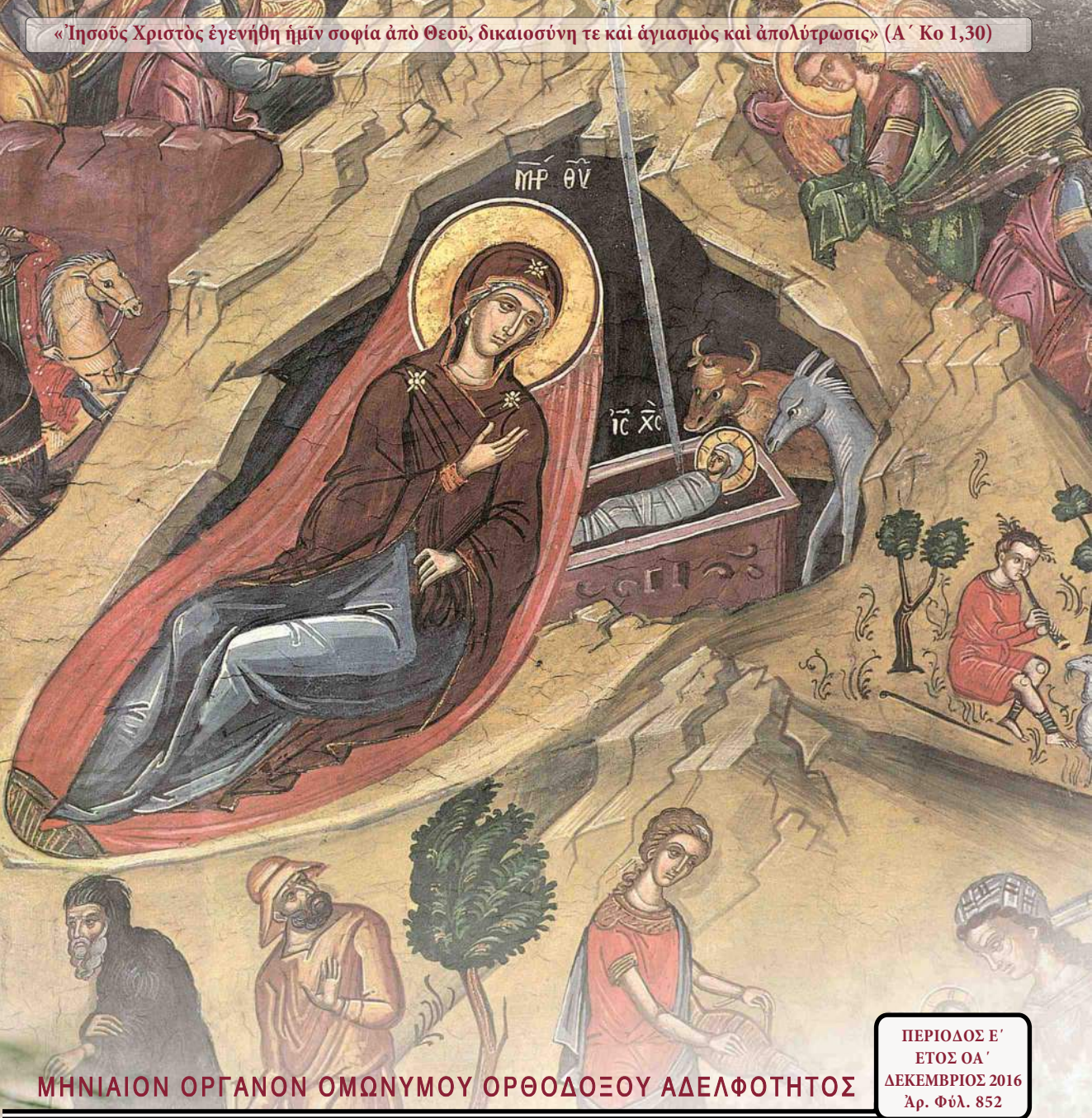

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΑ΄
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016
Αρ. Φύλ. 852

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 852, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Έκδότης - Δ/ντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9, 546 33 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική επίμελεια:
«Χριστιανική Έλπις»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677421

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ασπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

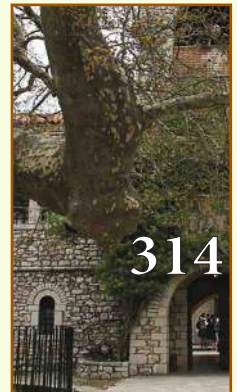
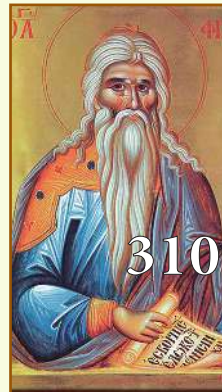
Έτήσια συνδρομή:
Έσωτερικού: 10€ Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αυστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Γιά τούς συνδρομητές
του έξωτερικού
IBAN: GR 94 0171 0740 0060
7401 0115 324

Περιεχόμενα

Τό Δῶρο.....	299
Πρό Χριστοῦ καί μετά Χριστόν.....	300
Προσμονή (ποίημα).....	302
Ἡ προσδοκία τῶν Ἐθνῶν.....	303
Ἀποχριστιανισμός.....	306
Ἐπιστολή Ἰακώβου: 12η Διδαχή (5,19-20).....	308
Σέ ἄφθαρτο δοχεῖο.....	310
«Θροῦς γογγυσμῶν».....	311
Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς.....	312
Ματωμένος Δεκέμβριος.....	314
Σεξουαλική ἀγωγή καί κοινωνικοποίηση τοῦ παιδιοῦ.....	316
Ἡ μεγάλη ἀνάγκη.....	318
Ἐνας ἀφιλόξενος τόπος.....	319
Ἄταν γιορτάζω Χριστοῦγεννα (διήγημα).....	320
Συζητώντας τά γεγονότα.....	322
Γιά τήν ἱστορία... ..	324
Περιεχόμενα τόμου ΟΑ' (2016).....	325

Τό Δῶρο

Παλιά κι εὐχάριστη ἡ συνήθεια τῶν δώρων. Μικροί καί μεγάλοι, ὅλοι μας, τά χαιρόμαστε. Κι ἔχουμε ἐπίσης νιώσει οἱ περισσότεροι ἐκείνη τήν ἀπογοήτευση πού φέρνει ἡ διάψευση τῆς ἐλπίδας, ἡ διαπίστωση ὅτι «δέν ἔχει γιά μένα δῶρο».

Υπάρχει ὡστόσο ἓνα δῶρο γιά τόν κάθε ἄνθρωπο τῆς γῆς. Δῶρο πού δέν μοιάζει μέ κανένα ἀπό τά δῶρα τά συνηθισμένα στίς κοινωνίες τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι τό δῶρο πού μᾶς κάνει ὁ ἴδιος ὁ Θεός! Βέβαια, τό κάθε τι -ὄρατό καί ἀόρατο- μέσ στή δημιουργία, καί αὐτός ὁ ἑαυτός μας προικισμένος μέ ὅλες τίς δυνατότητες καταξίωσής του, δῶρα τοῦ Θεοῦ εἶναι. Υπάρχει ὅμως ἓνα ἄλλο μοναδικό δῶρο, πού ἦρθε καί τό ἔφερε αὐτοπροσώπως στή γῆ ὁ πανάγαθος Δωροδότης ἢ μάλλον ὁ ἴδιος ἔγινε δῶρο γιά μᾶς, γιά ὅλη τήν ἀνθρωπότητα, ἀπό καταβολῆς κόσμου μέχρι τή συντέλεια. Τόν ἀντικρῦζει ἀπό τά βράθια τῶν αἰῶνων ὁ προφήτης Ἡσαΐας κι ἀνασκιρτᾷ ἐνθαρρύνοντας κάθε ἄνθρωπο δέσμιο τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου. «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, Υἱὸς καί ἐδόθη ἡμῖν» (9,6), μᾶς δόθηκε δῶρο πολύτιμο ἓνα παιδί, μά τί παιδί, ὁ Υἱὸς καί Λόγος τοῦ Θεοῦ!

Ἀπό ἄκρα συγκατάβαση ὁ Θεός φόρεσε τόν ἄνθρωπο μέ τή σάρκινη ἀδυναμία του γιά νά κατορθώσει ὁ ἄνθρωπος νά ἐνδυθεῖ τόν Θεό «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ». Naί, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός, εἶναι τό δῶρο πού προσφέρεται σέ ὅλους τούς αἰῶνες καί σέ ὅλους τούς λαούς καί στόν καθένα μας ξεχωριστά. Ἦλθε στή γῆ γιά νά μᾶς συντροφεύσει στά δεινά μας, ὅπως λέει ἡ προσωνομία του «Εμμανουήλ» (= ὁ Θεός μαζί μας), ἀλλά καί νά μᾶς ὀδηγήσει πέρα ἀπό αὐτά, στήν αἰώνια λύτρωση, ὅπως δηλώνει τό ὄνομά του «Ἰησοῦς» (= ὁ Θεός σωτήρας). Πλούσιοι καί φτωχοί, ὑγιεῖς καί ἄρρωστοι, σοφοί καί ἀγράμματοι, ἔχουμε πλέον κοντά μας τόν Θεό, τήν πηγὴ τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης, τῆς χαρᾶς, τῆς αἰώνιας εὐτυχίας.

Ἀρκεῖ νά ἀποδεχθοῦμε τή θεϊκὴ προσφορά καί νά τήν ἀξιοποιήσουμε, ὅπως αὐτὴ μᾶς προσφέρεται μέσα στήν ἀγία μας Ἐκκλησία. Ἐκεῖ τό θεῖο Παιδί ὄχι μόνο ἀνακουφίζει καί γλυκαίνει τήν καρδιά μας, ἀλλά τήν ἀναπλάθει. Ἀπαντᾷ στίς ἀναζητήσεις μας, πληρώνει τήν ὑπαρξή μας μέ τή χάρη του καί τήν ἀφθαρτίζει. Γι' αὐτό ὅπου γιορτάζεται ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ χτυποῦν χαρμόσυνα οἱ καμπάνες κι ἡ γῆ μαζί μέ τά οὐράνια ἀντηχεῖ τούς ὕμνους τῶν ἀγγέλων: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη» (Λκ 2, 14).

Πρό Χριστοῦ καί μετά Χριστόν

Στή Βηθλεέμ
τῆς Ἰουδαίας
μᾶς δίνεται
μιά δεύτερη εὐκαιρία.

Ὁ Κύριος ξεχνάει
τὴν προσβολή
τῆς ἀγάπης του
καὶ μᾶς δείχνει ἔλεος...
Εἴμαστε προσκεκλημένοι
ὅλοι.

Ἡ γέννηση τοῦ σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀναμφίβολα τό κεντρικό γεγονός στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Τό σημεῖο-τομή. Μετά ἀπ' αὐτό, στήν μετά Χριστόν ἐποχή, τίποτε πλέον δέν εἶναι τό ἴδιο μέ τό παρελθόν, μέ τήν πρό Χριστοῦ περίοδο. Ὅλα ἄλλαξαν. Ὅλα ἐγίναν καινούργια. Κι αὐτό δέν εἶναι ἐκφραστικό σχῆμα, μία ὑπερβολή. Εἶναι πραγματικότητα πού μαρτυροῦν ἑκατομμύρια, δισεκατομμύρια μάρτυρες.

Ἄς κοιτάξουμε πίσω, πρὶν ἀπό τήν γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Ὁ κόσμος βρισκόταν στήν κατάσταση τῆς ἀθλιότητας. Ὁ ἄνθρωπος διολίσθαινε σταθερά στό ἠθικό βάραθρο. Εἶχε ἐγκαταλείψει τόν ἀληθινό Θεό καί προσκυνοῦσε τά κτίσματα, τούς ψευτοθεούς καί τά ξόανα. Κι ἐνῶ καυχόταν γιά τήν δῆθεν σοφία του, εἶχε παραδοθεῖ σέ ὅ,τι πιό βρόμικο καί ἄτιμο (βλ. Ρω 1,18-32). Μάταια ὑψώνονταν κάποιες φωνές πού ἐπισήμαιναν τήν ἀλαζονεία καί τήν ὕβρη του. Ἡ ἴδια ἡ ἀνθρώπινη ἀξία εἶχε καταρρακωθεῖ.

Ἡ ἀνθρωπότητα διακρινόταν τότε σέ δύο τάξεις: σ' αὐτή τῶν ἐλεύθερων καί σ' ἐκείνη τῶν δούλων. Ὁ δούλος θεωροῦνταν τότε πρᾶγμα, ἀντικείμενο. Ἡ ζωή του ἦταν στήν διάθεση τοῦ ἀφέντη του, ὁ ὁποῖος μποροῦσε νά τόν σκοτώσει καί νά δώσει τό σῶμα του τροφή στά σκυλιά του χωρίς νά εἶναι ὑπόλογος σέ κανένα. Ἡ θέση τῆς γυναίκας ἐπίσης λίγο διέφερε ἀπό ἐκείνη τῶν δούλων. Ἦταν παιδοποιητική μηχανή καί σκεῦος ἡδονῆς. Δέν εἶχε κανένα δικαίωμα καί ἦταν γενικά ἐξάρτημα τοῦ ἀνδρα της, ὁ ὁποῖος μποροῦσε νά τήν διαζευχθεῖ χωρίς νά ὑπολογίζει τίποτε. Ἀλλά καί τά παιδιά

δέν εἶχαν καλύτερη μοῖρα. Στους βαρβαρικούς ἀνατολικούς λαούς προσφέρονταν θυσία στους αἰμοβόρους θεούς τους, ἐνῶ στήν «πολιτισμένη» Ρώμη μπορούσε ὁ πατέρας νά ἐγκαταλείψει τό ἀνεπιθύμητο παιδί του ἔξω ἀπό τά τείχη τῆς πόλης γιά νά γίνει βορά τῶν ἀγριμῶν. Οἱ ἐξαιρέσεις σ' ὅλα αὐτά, ὅπως ὁ λαός τοῦ Ἰσραήλ καί σέ κάποιο βαθμό ἡ κλασική Ἀθήνα, δέν κάνουν τίποτε ἄλλο ἀπό τό νά ἐπιβεβαιώνουν τόν κανόνα.

Ἄς δοῦμε τώρα τί συνέβη στήν μετὰ Χριστόν ἐποχή, ὅταν τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ἄρχισε νά ἐξαπλώνεται. Ἕνας νέος ἄνεμος ἔπνευσε. Γιά πρώτη φορά ἡ ἀνθρωπότητα ἄκουγε ἐκπληκτη ὅτι δέν ὑπάρχουν ἀνώτεροι καί κατώτεροι ἀνθρωποί, ἀλλά μόνον ἀνθρωποί, παιδιά τοῦ ἴδιου Θεοῦ. «Οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος», γράφει ὁ Παῦλος, «πάντες γάρ ὑμεῖς εἶς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γα 3,28). Καί ἄλλοῦ· «Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καί τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καί ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς» (Κλ 4,1). Ἀσύλληπτα πράγματα γιά τά δεδομένα ἐκείνης τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος! Καί τό πῶς ἀσύλληπτο, ὅπως σωστά ἔχει γραφεῖ, ἦταν ὅτι πολλές φορές στήν λατρεία τοῦ Θεοῦ τῶν Χριστιανῶν ὁ κύριος κοινωνοῦσε ἀπό τά χέρια τοῦ δούλου του πού συνέβαινε νά εἶναι ἱερέας! Ἡ δουλεία, βέβαια, καταργήθηκε αἰῶνες ἀργότερα, ὡστόσο τό θεμέλιο καί ὁ κύριος μοχλός τῆς κατάργησής της ὑπῆρξε ἀναμφισβήτητα ἡ χριστιανική πίστη.

Τό ἴδιο συνέβη καί μέ τὴν γυναίκα. Μέσα στήν Ἐκκλησία ἡ γυναίκα κατέστη ἰσότιμη μέ τόν ἄνδρα. Πάλι λέει ὁ Παῦλος ὅτι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ «οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ» (Γα 3,28), δέν ὑπάρχει διαφοροποίηση ἀνάμεσα στόν ἄνδρα καί στήν γυναίκα, ὅλοι γίνονται ἓνα στό σῶμα τοῦ Κυρίου. Κι ἀκόμη τονίζει ὅτι, ὅπως θυσιάστηκε ὁ Χριστός γιά τὴν Ἐκκλησία, ὀφείλει καί ὁ σύζυγος νά θυσιάζεται γιά τὴν σύζυγό του καί νά τὴν ἀγαπᾷ ὅπως ἀγαπᾷ τό σῶμα του (βλ. Ἐφ 5,25 κ.έ.). Συγκλονιστικό κήρυγμα! Αἰῶνες πρὶν τίς φεμινιστικές διακηρύξεις ἡ γυναίκα βρῆκε κοντὰ στόν Χριστό ἀγάπη, τιμὴ, ἀναγνώριση. Γι' αὐτό Τόν ἀγάπησε κι αὐτὴ πολύ. Ὁ φεμινισμός δέν τὴν ἐξύψωσε ἀλλὰ προσπάθησε νά τὴν ἀνδροποιήσει· τό ἀποτέλεσμα ἦταν φυσικά μιά ἀνώμαλη κατάσταση πού ἀποτελεῖ μάλιστα τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ μας.

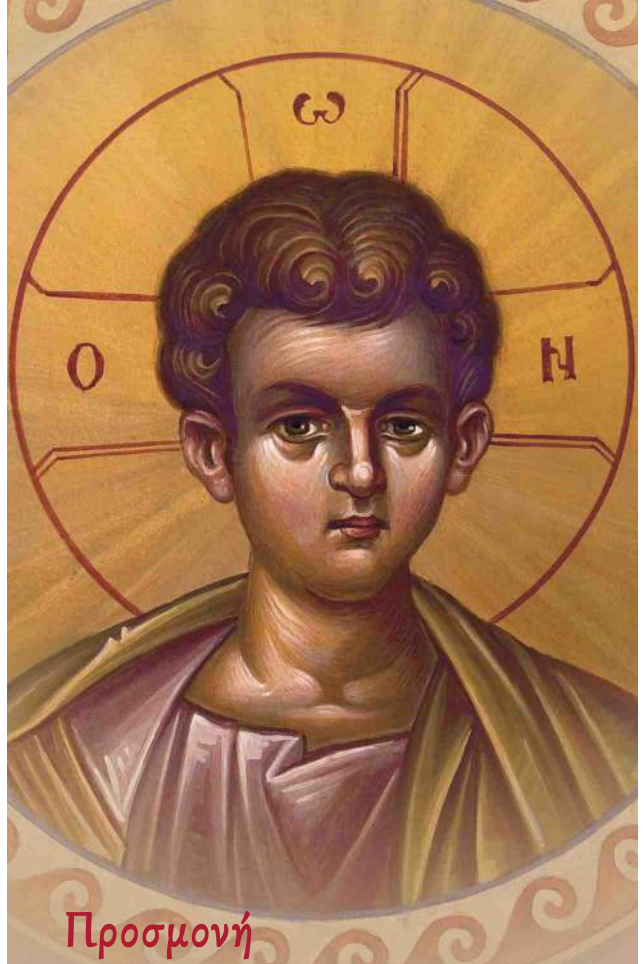
Ἀλλὰ ὁ Χριστός τίμησε καί τό παιδί. Τό ἔκανε γιά τὴν ἀγνότητα καί τὴν ἀθωότητά του πρότυπο γιά ὄσους θέλουν νά μποῦν στήν βασιλεία του. Πόσο παράξενα πρέπει νά ἤχοῦσαν τότε στ' ἀφτιά τοῦ κόσμου λόγοι ὅπως αὐτός: «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν... καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται» (Μθ 18,3.5)! Καί πόσο ἀνατρεπτικές φαίνονταν προτροπές ὅπως αὐτή: «Οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου

ου» (Έφ 6,4)!

Θά μπορούσαμε νά ἀναφερθοῦμε καί σέ πολλούς ἄλλους τομεῖς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, στούς ὁποίους τό Εὐαγγέλιο ἐπέδρασε καταλυτικά. Πάνω ἀπ' ὅλα ὅμως, περισσότερο ἀπ' ὅλα τά περί τόν ἄνθρωπο, ὁ Χριστός ἔγινε ἄνθρωπος γιά ν' ἀλλάξει τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο. Ἐνανθρώπησε «γιά νά γίνουμε ἐμεῖς θεοί», ὅπως λέει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Ὁ Θεός δημιούργησε τόν ἄνθρωπο γιά τήν αἰώνια μακαριότητα καί εὐτυχία. Γιά νά γίνει μέτοχος τῆς ζωῆς Του. Ὁ ἄνθρωπος ὡστόσο ἀπέκρουσε αὐτή τήν δωρεά καί ἔπεσε, ἔγινε δέσμιος τοῦ θανάτου. Ὅλα τά πιά πάνω φαῦλα καί ἄθλια ἦταν συνέπεια αὐτῆς τῆς ἐπιλογῆς του. Τώρα στήν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας μάς δίνεται μιά δεύτερη εὐκαιρία. Ὁ Κύριος ξεχνάει τήν προσβολή τῆς ἀγάπης του καί μάς δείχνει ἔλεος. Ἐκεῖ, μέσα σ' ἓνα παχνί, «αὐγάζει» ἡ ἀπολύτρωσή μας, τό «νέον παιδίον», ὁ προαιώνιος Θεός. Ἄς πετάξουμε λοιπόν ἀπό πάνω μας τά βάρη τοῦ χθές, τήν λατρεία τοῦ ἐγώ καί τῶν παθῶν μας, κι ἄς πλησιάσουμε. Εἴμαστε προσκεκλημένοι ὅλοι. Τό παιδί μάς θέλει ὅλους. Ἄς μήν τοῦ ἀρνηθοῦμε αὐτή τήν φορά.

Εὐλογημένα Χριστοῦγεννα!

Εὐ. Ἀλ. Δάκας

Προσμονή

Τώρα ὅλοι κρατοῦν τήν ἀνάσα τους
καί περιμένουν.

Αἰῶνες, προφῆτες, ἔθνη,
ὅλοι περιμένουν τό παιδί πού θά γεννηθεῖ.

Ἐσύ ἄραγε τό περιμένεις;...

Δέν ἔχει σημασία ἀπό ποῦ ἔρχεσαι,
τί εἶσαι ἢ ποιός εἶσαι.

Σημασία ἔχει ὅτι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ
θέλει αὐτή τή φορά, ΣΗΜΕΡΑ,
νά γεννηθεῖ στήν καρδιά σου!

Ἄνοιξέ του λοιπόν! Σέ ψάχνει.

Εἶναι ἡ ἀνάσταση, ἡ ἀγάπη.

Φίλε, αὐτή τή φορά

μήν τοῦ κλείσεις τήν πόρτα σου...

Ἰωάννης

Ἡ προσδοκία τῶν Ἐθνῶν

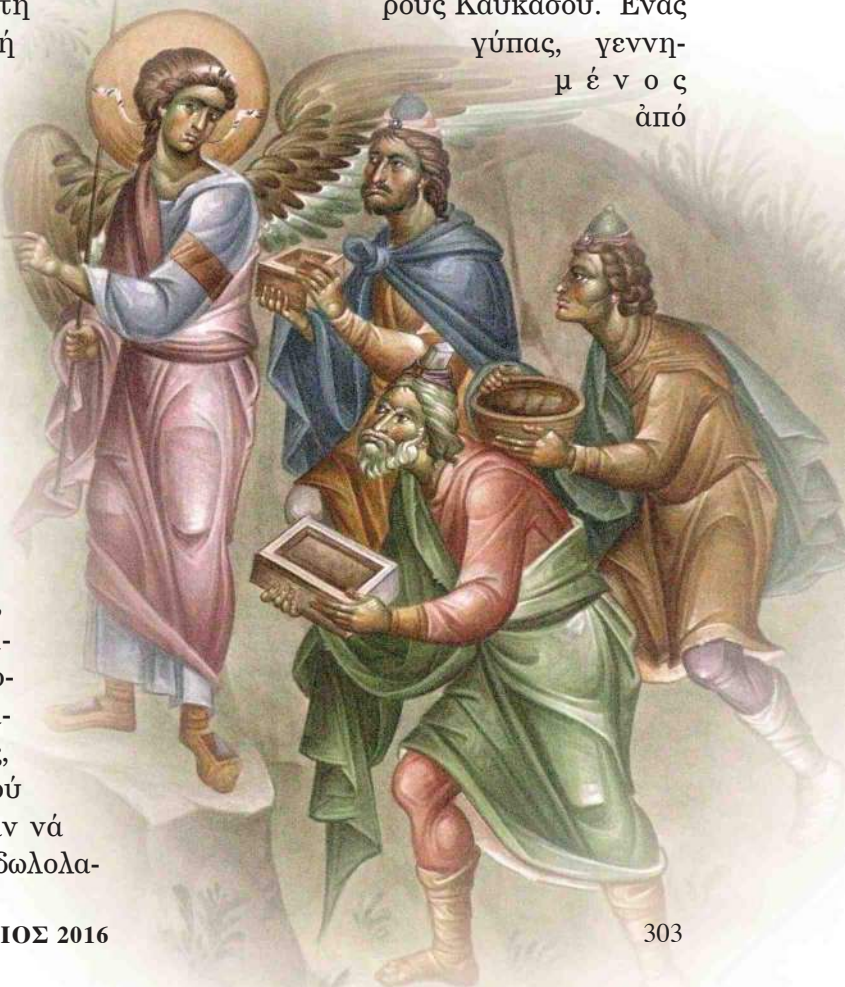
Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὡς Θεάνθρωπος εἶναι μοναδικός καί ἀσύγκριτος, ὅπως ἀποδεικνύεται σέ ὅλη τήν ἐπίγεια ζωή του. Εἶναι ὁ μόνος πού ἦταν γνωστός καί ἀναμενόμενος πρὶν ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἐμφάνισή του στή σκηνή τῆς Ἱστορίας. Ὑποσχέθηκε τὴν ἔλευσὶς του ἀμέσως μετὰ τὴν πτώση τῶν πρωτοπλάστων μέ τὸ γνωστὸ «πρωτευαγγέλιον» (βλ. Γέ 3,15). Ὑπῆρξε ὄντως ἡ «προσδοκία ἐθνῶν» (Γέ 49,1), ὅλου τοῦ κόσμου. Γι' αὐτὸ ἡ νοσταλγία καί ἡ λαχτὰρα ὀλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας προσανατολίσθηκε πρὸς τὸ μέλλον, στὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὴν ἀνασύνδεση μαζί του καί τὴ λύτρωσή της. Ἡ προσμονὴ αὐτὴ ἄφησε ἔντονα ἶχνη σέ ὅλο τὸν κόσμο, σέ Ἀνατολή καί Δύση, ἰδιαίτερα ὁμῶς στοὺς Ἰσραηλίτες. Οἱ θεόπνευστοι προφῆτες ἐκεῖ κηρύττουν τόσο ἔντονα καί μέ βεβαιότητα τὴν ἔλευση τοῦ Μεσσία Χριστοῦ, σὰν νὰ πρόκειται γιὰ ἤδη βιωμένη πραγματικότητα.

Σαφῆς, ὁμῶς, καί ξεκάθαρη εἶναι ἡ προσδοκία καί στοὺς ἄλλους λαοὺς, Ἕλληνες, Ρωμαίους, Κινέζους, Ἰνδοὺς, Ἰρανοὺς, Αἰγύπτιους. Ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τίς μαρτυρίες θά ἀναφέρω ἐπιγραμματικά τίς ἐξοχες φωνές, Ἑλλήνων καί Ρωμαίων, πού σὰν ἀστραπὲς προσπάθησαν νὰ σχίσουν τὸ σκοτάδι τῆς εἰδωλολα-

τρίας, στὸ ὁποῖο κυλιόταν ὁ ἀρχαῖος εἰδωλολατρικός κόσμος, καί νὰ ἀναθερμάνουν τὴ γλυκεῖα ἀπαντοχὴ τοῦ Σωτήρα.

Ὁ μέγας τραγικός ποιητὴς Αἰσχύλος συνέγραψε τὴ θαυμάσια τριλογία «Προμηθεὺς Πυρφόρος», «Προμηθεὺς Δεσμώτης» καί «Προμηθεὺς Λύομενος», ἀπὸ τὴν ὁποία διασώθηκε μόνον ἡ δευτέρη τραγωδία. Ὁ Προμηθεὺς, λέγει, ἀμάρτησε βαρύτερα, γιατί θέλησε νὰ γίνεῖ ἴσος μέ τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ καταδικάζεται στὴν τρομερὴ τιμωρία τῆς προσπασσάλωσής του σέ φαράγγι δυσχείμερο τοῦ ὄρους Καυκάσου. Ἔνας

γύπας, γεννη-
μ ἔ ν ο ς
ἀπὸ

ἔχιδνα, πού κατά τό ἤμισυ ἦταν γυ-
ναίκα, καθημερινά πλησίαζε τόν δε-
σμώτη, βύθιζε τό ράμφος του μέσα στό
σιτῆθος του καί κατέτρωγε τό ἦπαρ
τοῦ Προμηθεά, τό ὁποῖο ἀναπληρωνό-
ταν τή νύχτα. Ἀπό αὐτή τήν τραγική
θέση ἐκφράζει πρὸς στιγμή τήν ἐλπί-
δα ὅτι θά συγχωρηθεῖ ἀπό τόν Θεό, ὁ
ὁποῖος εἶναι δίκαιος, ἀλλά καί «μα-
κρόθυμος». Λέγει ἀκόμη ὅτι ὁ λυτρω-
τής του θά εἶναι τό παιδί τό ὁποῖο θά
γεννηθεῖ ἀπό τήν παρθένο Ἰώ καί τόν
Θεό, θά εἶναι υἱός Θεοῦ καί υἱός Παρ-
θένου, δηλαδή θεάνθρωπος, καί θά
γεννηθεῖ ὑπερφυσικά. Ὁ παρθενογέν-
νητος αὐτός θεάνθρωπος θά ἐξαφανί-
σει τό κράτος τῶν παλαιῶν θεῶν. Ὁ
Ἑρμῆς μάλιστα προλέγει στόν Προ-
μηθεά:

*«Καί μὴν προσμένεις στό μαρτύριο
αὐτό σου τέλος,*

*πρὶν νά βρεθεῖ κανεὶς θεός πού νά
θελήσει*

*νά πάρει ἐπάνω του τά πάθια σου
καί πάει*

*στοῦ ἄφεγγου τ' Ἄδη τ' ἄραχλα βα-
θιά σκοτάδια».*

Μιά ἀπλή ἀντιπαραβολή τῆς μεγα-
λειώδους αὐτῆς εἰκόνας μέ τό 53ο κε-
φάλαιο τοῦ Ἡσαΐα ἀρκεῖ γιά νά μείνει
κανεὶς ἐκπληκτος ἀπό τό θάμβος τῆς
θείας Πρόνοιας, πού κυβερνᾷ τά πάν-
τα καί ἡ ὁποία μέ τόσο θαυμαστό τρό-
πο προεξαγγέλλει τά θαυμάσια τῆς
λύτρωσης τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τόν θε-
άνθρωπο Λυτρωτή, προετοιμάζοντας
ὄλο τόν κόσμο γιά τόν ἐρχομό του.

Κατά τήν ἐποχή τοῦ Σωκράτη ἀσι-
γητη μένει ἡ προσμονή τοῦ Λυτρωτῆ
καί ἀσίγαστη σιγοκαίει ἡ λαχτάρα γιά
τήν ἔλευσή Του. Ἔτσι, ὁ μέγας φι-

λόσοφος μέ σαφήνεια εξαγγέλλει ἀπο-
λογούμενος στούς δικαστές του: «Σέ
πνευματικό λήθαργο θά εἶσθε, ἐάν ὁ
Θεός φροντίζοντας γιά σᾶς δέν στεί-
λει κάποιον ἄλλον πρὸς ἐσᾶς».

Ὁ Πλάτων στήν «Πολιτεία» του,
μέ ἐνάργεια πού θυμίζει τό 40ό κεφά-
λαιο τοῦ μεγαλοφωνότατου προφήτη
Ἡσαΐα, λέγει: «Χωρίς νά ἔχει κάμει
ποτέ τήν παραμικρότερη ἀδικία, ἄς
τόν θεωροῦν ὡς τόν χειρότερο κα-
κοῦργο, γιά νά περάσει ἡ ἀρετή του
ἀπό τίς μεγαλύτερες δοκιμασίες... Καί
ἔτσι συμπεριφερόμενος ὁ δίκαιος θά
μαστιγωθεῖ, θά ριχτεῖ στά σίδηρα καί,
ἀφοῦ περάσει ἀπ' ὄλα τά βασανιστή-
ρια, θά ἀνασκολοπιστεῖ». Τό χωρίο αὐ-
τό ἤδη ἀπό τήν πρώτη χριστιανική
γραμματεία θεωρήθηκε ὡς σαφῶς μεσο-
σιανικό.

Καταπληκτική ἐπίσης γιά τό θέμα
μας εἶναι καί ἡ μεταξύ Σωκράτη καί
Ἀλκιβιάδη στιχομυθία στό ἔργο τοῦ
Πλάτωνα «Ἀλκιβιάδης Δεύτερος», πού
ἀφορᾷ στό θέμα τῆς προσευχῆς. Ἀπό
τῆ συζήτηση συνάγεται τό συμπέρα-
σμα ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά περιμέ-
νει πότε θά φθάσει ὁ καιρός -καί δέν
θά ἀργήσει- πού κάποιος θά τόν διδά-
ξει πῶς πρέπει νά διάκειται ἀπέναντι
στούς θεούς καί στούς ἀνθρώπους. Ὁ
προφητικός αὐτός διάλογος βρῖσκει
τήν ἐκπλήρωσή του στό κατά Λουκᾶν
Εὐαγγέλιο (11ο κεφάλαιο). Τέσσερις
αἰῶνες ἀργότερα, ὁ Χριστός ἀνταπο-
κρινόμενος στό αἴτημα τῶν μαθητῶν
«Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι»,
δίδαξε στήν ἀνθρωπότητα τί πρέπει νά
ζητεῖ, ὅταν γονατίζει μπροστά στόν
οὐράνιο Πατέρα.

Στόν χῶρο τῶν Ρωμαίων ὁ Κικέ-

ρων, 50 χρόνια πριν τή γέννηση του Χριστού, νοσταλγεῖ τήν ἐποχή πού θά κυβερνᾷ παντοῦ ἕνας Διδάσκαλος καί Κυρίαρχος, ὁ Θεός!

Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει μία πρόρρηση τοῦ Βιργιλίου, πού διατυπώθηκε 41 χρόνια πριν γεννηθεῖ ὁ Χριστός. Στήν «4η Ἐκλογή» του μιλά γιά τό θεῖο Παιδί, τό ὁποῖο θά ἐπαναφέρει στήν ἀνθρωπότητα τόν χρυσό αἶωνα, καί δέεται: «Ἐλθέ, πολυτίμητε Υἱέ τοῦ Θεοῦ, μέγαλε Υἱέ τοῦ Ὑψίστου. Σέ λίγο φτάνει ἡ ἐποχή. Ρίξε τό βλέμμα σου στήν ἀνθρωπότητα, πού κλονίζεται ἀπό τό βάρος τῆς ἁμαρτίας. Ρίξε τό βλέμμα σου καί δές πῶς τά πάντα σκιρτοῦν γιά τήν ἐποχή ἡ ὁποία σύντομα φτάνει!».

Καί σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα προσδεμένη στόν βράχο τῆς ἀποστασίας τῆς ἀναζητεῖ ἐναγωνίως Λυτρωτή. Μοιάζει σπαρταρώντας νά κραυγάζει: «Τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;» (Ρω 7,24). Καί φέτος, 2016 χρόνια μετά Χριστόν, θά ἀνοίξουν καί πάλι οἱ οὐρανοί, γιά νά ἀκουσθεῖ στά πέρατα τῆς οἰκουμένης τό ἀγγελικό μήνυμα «ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ» (Λκ 2,11). Δέν ἔχουμε παρά «ὄσοι πιστοί», ὅπως τότε οἱ ἀγραυλοῦντες ποιμένες καί οἱ ὄδοιποροῦντες μάγοι, νά σπεύσουμε στή φάτνη, νά βροῦμε καί ταπεινά νά προσκυνήσουμε τό θεῖο Βρέφος, τόν Σωτήρα τοῦ κόσμου καί προσωπικό μας Σωτήρα. Ἀμήν.

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

ΔΩΡΟ... προτάσεις

Ζητήστε τα
στό Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ
Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσ/νίκη
τηλ. 2310 274518

Αποχριστιανισμός

Τά Χριστούγεννα αποτελούν τή δεύτερη μεγάλη γιορτή τοῦ ὀρθόδοξου χριστιανικοῦ κόσμου. Ἡ Ἐκκλησία μας ὀρίζει, ὅπως καί γιά κάθε μεγάλη γιορτή της, περίοδο προετοιμασίας. Διαρκεῖ σαράντα ἡμέρες καί εἶναι γνωστή ὡς μικρή Σαρακοστή σέ ἀντίθεση πρὸς τή μεγάλη, τήν πρό τοῦ Πάσχα. Κύριο γνώρισμα τῆς προετοιμασίας εἶναι ἡ νηστεία πού ὑποβοηθεῖ στήν πνευματική ἀνάταση, ὥστε νά συλλάβουμε τό νόημα τῆς γιορτῆς. Βέβαια ἡ Ἐκκλησία δέν ἐπιβάλλει τή λήθη τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν, γι' αὐτό καί πολλά ἀπό τά ἔθιμα τά συνυφασμένα μέ τίς γιορτές της εἶχαν παλαιότερα βιοτικό χαρακτήρα. Ἀναφέρω ἐνδεικτικά τή «γουρνοχαρά», τήν ὁποία μάταια ἐπιχειροῦν νά ἀναβιώσουν κάποιοι αὐτοαποκαλούμενοι φίλοι τῆς παράδοσης, χωρίς ὅμως νά καταβάλλουν προσπάθεια νά τή συνδέσουν μέ τό πνεῦμα τῆς γιορτῆς στήν ὁποία ἦταν ἐνταγμένο τό ἔθιμο. Τότε ἔσφαζαν βέβαια τό γουρούνι τήν παραμονή τῆς γιορτῆς, δέν ἔσπευδαν ὅμως νά γευθοῦν, ὅσο καί ἂν ποθοῦσαν, τό νοστιμότατο κρέας, πρὶν κοινωνήσουν κατὰ τή χριστουγεννιάτικη θεία Λειτουργία. Καί οἱ μανάδες τόνιζαν καί ξανατόνιζαν στά παιδιά, πού ξυπνοῦσαν ἄγρια χαράματα γιά νά ἀναγγεῖλουν τό

χαρμόσυνο μήνυμα μέ ἀμοιβή τήν κουλούρα καί λίγους ξηρούς καρπούς: «Προσέξτε καλά, μή γευθεῖτε κάτι ἀρτύσιμο ἀπ' αὐτά πού θά σᾶς προσφέρουν. Κάντε ὑπομονή μία ἡμέρα ἀκόμη!».

Ἀπό τότε πού ὁ λαός μας σύρθηκε ἀπό τούς ἀσκήσαντες τήν ἐξουσία στόν δρόμο τῆς Δύσης, ἀλλάξαν ἄρδην τά πάντα γύρω ἀπό τήν προετοιμασία γιά τή γιορτή. Ἐκεῖ ἀπό καιρό δέν γιορτάζουν, ἀπλά προετοιμάζονται. Προετοιμάζονται γιά κάτι πού δέν περιμένουν, καθῶς ἔχουν πάψει ἀπό καιρό νά πιστεύουν καί νά ἐλπίζουν. Ὅμως ἡ ψυχή λαχταρᾷ ἀκόμη τή γιορτή, καθῶς εἶναι βυθισμένη στό ὑπαρξιακό κενό. Κι αὐτό ἐπιχειροῦν νά πληρώσουν οἱ ὀπαδοί τῆς θρησκείας τοῦ καταναλωτισμοῦ μέ πράγματα πού ἤδη ἔχουν ἐπιφέρει στους πολλούς πλησμονή. Ἔτσι ἤδη ἀπό τήν ἀρχή τῆς Σαρακοστῆς γιά τήν τόνωση τῆς ἀγορᾶς, ὅπου προσφέρονται θυσιές στό πλῆθος τῶν ναῶν τοῦ καταναλωτισμοῦ, προστίθενται φῶτα στά φῶτα, θόρυβος στόν θόρυβο, ἀγορές στίς ἀγορές, δῶρα στά δῶρα, ὑπερκόρος φαγητοῦ στόν καθημερινό κόρο! Καί ὅμως ὅλα αὐτά γίνονται ὡς προετοιμασία γιά τή γιορτή πού φέρει ἀκόμη τό ὄνομα Χριστούγεννα!

“Όλα τὰ προαναφερθέντα ἀφήνουν τὴν ψυχὴ νὰ πένεται στὸ ἔπακρο. Τὸ ὑπαρξιακὸ κενὸ δὲν εἶναι ὑλικῆς φύσεως, ὥστε νὰ πληρῶνεται μὲ ὑλικά ἀγαθὰ, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι καταστροφικά τόσο γιὰ τὸ σῶμα (ἢ πλησμονὴ ἐπιφέρει ἀνήκεστες βλάβες στὴν ὑγεία), ὅσο καὶ γιὰ τὴν ψυχὴ (δῶρα ὡς προϊόντα ὄχι ἀγάπης, ἀλλὰ κοινωνικοῦ ἐξαναγκασμοῦ καὶ τυπολατρίας). Ἡ νέα τάξη πραγμάτων, ἡ ὁποία φροντίζει πρὶν ἀπὸ μᾶς γιὰ μᾶς, εἰσήγαγε στὴν «έορτή» νέα στοιχεῖα. Καθὼς ἡ ὑγιὲς πίστη εἶναι ἀπαγορευμένη στὸ ὄνομα τοῦ «ὀρθολογισμοῦ» καὶ τὰ ἀθῶα παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ ἀκούσουν τίποτε γιὰ τὸ μήνυμα τὸ ὁποῖο ἐκπέμπεται ἀπὸ τὴ φάτνη, εἰσάγεται στὴ γιορτὴ πλήθος στοιχείων ἀπὸ τίς ἀρχαῖες δαιμονικὲς θρησκείες, τίς ὁποῖες ἤρθε νὰ συντρίψει τὸ Βρέφος τῆς Βηθλεέμ. Ξωτικά καὶ νεραίδες παρελαύνουν πρὸς τέρψη τῶν ἀθῶων παιδικῶν ψυχῶν, οἱ ὁποῖες ἤδη ἔχουν μπουχτίσει ἀπὸ τὸ πλήθος τῶν τεράτων πού παρελαύνουν καθημερινὰ στὴ μικρὴ ὀθόνη κατὰ τὴν προβολὴ «παιδικῶν ἐκπομπῶν». Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ «ὑδροχόου» ἐπαίρονται γιὰ τὴν πάροδο τῆς ἐποχῆς τοῦ «ἰχθύος» (Χριστοῦ)!

Ἄν ὅλα αὐτὰ γίνονταν μὲ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία καὶ ἰδιωτικὸ χρῆμα οὐδὲν σχόλιο. Ὁμως ἀκόμη καὶ σήμερα, πού ἡ οἰκονομικὴ κρίση ἔχει ὀγκωθεῖ, χωρὶς βέβαια νὰ ἔχει φθάσει στὸ ἀπόγειό της, φορεῖς τῆς Πολιτείας, ὅπως τοπικὴ αὐτοδιοίκηση καὶ ΔΕΚΟ, ἐξοικονομοῦν χρήματα (πῶς τὰ καταφέρνουν ἄραγε;) γιὰ νὰ συμβάλουν στὸν μεταχριστιανικὸ (ἀποκρυφιστικὸ) «έορτασμό» τῶν Χριστουγέννων. Μάλιστα οἱ φορεῖς τῶν ὀργανωμένων ἀποϊερωμένων έορταστικῶν ἐκδηλώσεων κόπτονται γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον τους νὰ διασκεδάσουν δωρεάν

τὰ φτωχὰ παιδιὰ! Ἄς μᾶς ἔλεγαν, λοιπόν, πόσα νοικοκυριά πού τσάκισε ἡ κρίση θὰ χόρταιναν τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων μὲ τὰ χρήματα πού σπαταλήθηκαν γιὰ «έορτασμό», πού μᾶς ἀπομακρύνει ὀλοταχῶς ἀπὸ τὴν παράδοση.

Κάποιοι δημοτικοὶ ἄρχοντες δηλώνουν ὅτι στόχος τῶν «χριστουγεννιάτικων» ἐκδηλώσεων εἶναι ἡ ἐνίσχυση τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου. Ἀλλὰ στὴ χώρα μας γεννήθηκε ἡ ἀρχαιότερη οἰκονομικὴ ἀρχή: «Οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος» (Λουκιανοῦ, «Νεκρικοὶ διάλογοι»). Οἱ φορεῖς πού κόπτονται γιὰ τὴν τόνωση τῆς ἀγορᾶς, ἀντὶ γιὰ ὀργάνωση «χριστουγεννιάτικων» ἐκδηλώσεων ἄς κόψουν δωροεπιταγὲς γιὰ τοὺς ἀναγκασμένους πολίτες, πρὸς ἐνίσχυση ἐκείνων τῶν ἐμπόρων πού δάνεια ἢ ἄλλες ὑποχρεώσεις ἔχουν γονατίσει καὶ ἀπειλοῦν μὲ συνθλιβή.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ πνεῦμα ὄλων μας εἶναι πλέον παραδομένο στὸν καταναλωτισμό! Τὰ χρόνια ἐκεῖνα, μετὰ τὴ γουρνοχαρὰ, ἡ μάνα ἔκοβε κομμάτι χοιρινοῦ καὶ τὸ ἔστειλε μὲ παιδί της σὲ κάποιον ἀναγκασμένο συγχωριανό. Σήμερα τὸ «πνεῦμα τῶν Χριστουγέννων» ὑπαγορεύει νὰ περάσουμε ἐμεῖς καλά!

Ἀκόμη καὶ ὁ Ντίκενς θὰ ἐπαναστατοῦσε μὲ τὴν καπηλεία τοῦ ὅρου «πνεῦμα τῶν Χριστουγέννων»! Ἡ προσφορὰ καὶ ἡ θυσιαστικὴ ἀγάπη πρὸς τοὺς συνανθρώπους καὶ ὄχι ἡ εἰδωλοποίηση τῆς καλοπέραςσης εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ τὸ μήνυμα τοῦ θεικοῦ Βρέφους τῆς Βηθλεέμ. Κι εἶναι αὐτὸ στίς μέρες μας πού χρειάζεται τόνωση καὶ ἐνίσχυση πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν κίνηση τῆς ἀγορᾶς!

Ἀπ. Παπαδημητρίου

12η ΔΙΔΑΧΗ: Ἀγώνας γιά τήν ἐπιστροφή

Καθολική Ἐπιστολή Ἰακώβου

Ἡ Ἐκκλησία μας στήν παρούσα ζωή ὀνομάζεται στρατευομένη. Ὅλοι οἱ πιστοί ἀποτελοῦμε τόν στρατό τοῦ Χριστοῦ. Διπλό εἶναι τό μέτωπο στό ὁποῖο καλούμαστε νά ἀγωνισθοῦμε: Πρῶτον, νά μείνουμε οἱ ἴδιοι στήν πίστη, ἀσάλευτοι καί ἀμετακίνητοι. Καί δεύτερον, νά ἐπαναφέρουμε στήν πίστη αὐτούς πού ἔπесαν. Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος, ὁ πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, πού ἦταν θά λέγαμε ὁ ἀρχιστράτηγος στήν μάχη τῆς Ἐκκλησίας, στήν 12^η, τήν τελευταία, σύντομη ἀλλά πολύ σπουδαία διδαχή, κάνει ἔκκληση πρὸς τούς πιστούς καί τούς προτρέπει νά ἀγωνισθοῦν γιά νά ἐπαναφέρουν στήν πίστη καί στήν ἀλήθεια ὄσους πλανήθηκαν καί ξεστράτισαν.

Ἐνῶ ἡ ζωή κοντά στόν Θεό εἶναι ὁδός καί ἀλήθεια, ἡ ἀπομάκρυνση ἀπό τόν Θεό εἶναι «ὁδὸς πλάνης». Ὅταν κάποιος ἀπό τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἐκτραπεῖ ἀπό τήν χριστιανική ζωή, ὅταν δηλαδή μπλεχτεῖ σέ κάποια αἵρεση ἢ πέσει σέ ἠθικά παραπτώματα, αὐτός πού θά τόν ἐπιστρέψει κάνει ἓνα μεγάλο ἔργο: σώζει τόν πλανεμένο ἀπό τόν αἰώνιο θάνατο. Βέβαια, ὁ Ἰησοῦς Χριστός σώζει τίς ψυχές, αὐτός εἶναι ὁ μοναδικός σωτήρας. Ὅστόσο, ὁ ἄνθρωπος πού ἀγωνίζεται γιά τήν ἐπιστροφή ἀμαρτωλῶν γίνεται συνεργάτης τοῦ Χριστοῦ στήν ἱερή ἀποστολή, στό ἔργο τῆς σωτηρίας.

Δέν ὑπάρχει ἐργασία ἀνώτερη ἀπό τήν ἱεραποστολή. Αὐτή ἀνοίγει στίς ψυχές τόν δρόμο γιά τόν οὐρανό καί τίς φέρνει σέ ἐπαφή μέ τόν Θεό. Ἀλλά οὔτε καί καμία ἀπό τίς λεγόμενες καλές πράξεις μπορεῖ νά συγκριθεῖ μέ τήν ἱεραποστολή. Εἶναι ἀνώτερη ἀπό τό νά κτίσει κανεῖς ἐκκλησιές, νοσοκομεῖα, σχολεῖα, σπουδαιότερη ἀπό τίς μεγαλύστερες ἀνακαλύψεις. Διότι ἡ ἱεραποστολή συμβάλλει στή σωτηρία τῆς ἀθάνατης ψυχῆς, γιά τήν ὁποία ὁ Χριστός ἔχυσε τό αἷμα του. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μέ τό στόμα τοῦ προφήτη Ἰερεμία βεβαιώνει: «Καί ἐάν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπό ἀναξίου, ὡς τό στόμα μου ἔση» (Ἰε 15,19), δηλαδή ὁποῖος βοηθάει μία ἀμαρτωλή ψυχή νά γνωρίσει τόν Θεό, νά καθαρισθεῖ ἀπό τίς ἀμαρτίες της καί ἔτσι ἀπό ἀνάξια νά γίνει πολύτιμη, γίνεται στόμα τοῦ Θεοῦ. Ὁ

ιεραπόστολος, δηλαδή, γίνεται συνεργάτης τοῦ Θεοῦ. Τί μεγάλη τιμή!

Σπουδαῖο καί ιερό, λοιπόν, τό ιεραποστολικό ἔργο. Ἀλλά μὴν ποῦμε ὅτι ἡ ιεραποστολή εἶναι γιὰ τούς ιεροκήρυκες, γιὰ τούς θεολόγους, γιὰ τούς ιερεῖς, γιὰ ἐκείνους πού ἀφιερώνονται στόν Θεό. Ὅλοι οἱ χριστιανοί, ὅποια δουλειά κι ἄν κάνουμε, ὅπου κι ἄν βρισκόμαστε, ἄς βάλουμε μέσα στά ἐνδιαφέροντα καί στήν προσευχή μας τήν ἀγωνία νά βροῦμε μιὰ ψυχή γιὰ τόν Χριστό. Νά τήν ὀδηγήσουμε σ' ἕνα κήρυγμα, σ' ἕναν χῶρο ὅπου ἀκούγεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Δέν χρειάζονται πολλά λόγια. Ἀρκεῖ ἡ πρόσκληση πού προέρχεται ἀπό μία καρδιά γεμάτη ἀγάπη καί συνοδεύεται μέ προσευχή. Τό πῶς δυνατὸ κήρυγμα τῶν χριστιανῶν εἶναι τό «ἔρχου καί ἴδε» (Ἰω 1,47).

Ἄν τό εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ ἔφθασε μέχρι τίς μέρες μας, αὐτό δέν ὀφείλεται μόνο σέ ἀποστόλους, ιεραποστόλους καί κήρυκες ἀλλά καί σέ ἀπλούς χριστιανούς. Ἀπό τά πρῶτα χρόνια, ὅπως μᾶς πληροφοροῦν οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἡ διασπορά τῶν χριστιανῶν καί ἡ ἀπομάκρυνσή τους ἀπό τά Ἱεροσόλυμα, λόγω τοῦ διωγμοῦ, ἔγινε ἀφορμὴ γιὰ τὴ σπορά τοῦ χριστιανισμοῦ. Στίς διάφορες πόλεις ὅπου διασπάρθηκαν οἱ χριστιανοί μετέφεραν τήν πίστη καί τήν ἀγάπη τους στόν Χριστό. Ἡ παρουσία τους ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, ἡ καλοσύνη, ἡ ὑπομονή, ἡ καθαρότητα τῆς ζωῆς καί μάλιστα ἡ ἀγάπη τους ἦταν τό πειστικὸ κάλεσμα νά πλησιάσουν κι ἄλλοι στόν Χριστό, νά συνδεθοῦν μέ τήν Ἐκκλησία.

Νά μᾶς ἀξιώσει ὁ Θεός νά συνειδητοποιήσουμε τὴ μεγάλη εὐθύνη πού ἔχουμε ἔναντι τῆς μοναδικῆς ψυχῆς μας, ἀλλά καί ἔναντι ὄλων ἐκείνων πού μᾶς περιβάλλουν. Ὡς χριστιανοί ὀφείλουμε μέ τὴ ζωὴ μας πρῶτα, ἀλλά καί μέ τὴν ἀγάπη καί τό ἐνδιαφέρον μας στὴ συνέχεια, νά τούς δείξουμε τόν Χριστό. Πόσο μᾶς ἀπασχολεῖ αὐτό;

Ὁβλίας

Δωρεές

Γιὰ τὴν Ἀδελφότητα

* Δελβενακιώτης Κωνσταντῖνος, εἰς μνήμην Εὐφροσύνης Δελβενακιώτου, 150€ * Δ.Α., εἰς μνήμην Γεωργίου Τραχανᾶ, 50€ * Ἐρελιάδης Ἀναστάσιος 100€.

Γιὰ τὴν Κατασκήνωση

* Δ.Σ. 150€ * Κ.Π. 450€ * Σ.Α. 300€ * Σ.Ν. 700€ * Σπάρταλης Ἰωάννης 50€ * Τ.Χ. 40€ * Ἀνώνυμος 300€ * Ἀνώνυμος 300€ * Ἀνώνυμος 120€ * Ἀνώνυμος 30€.

Γιὰ τὸ περιοδικό

* Σπάρταλης Ἰωάννης 10€.

Γιὰ τίς φυλακές

* Ἀχμανίδης Στυλιανός 50€.

Γιὰ φιλανθρωπία

* Οἰκογένεια Ν.Μ. 250€
* Οἰκογένεια Χαρίση Ε. 50€.

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Τοιχογραφία Καθολικοῦ Ἱ. Μ. Ἁγ. Διονυσίου, Ἁγ. Ὀρος

Οί άγιοι στή ζωή μας

Σέ άφθαρτο δοχείο

Όταν βροΐσκει ό Θεός χοϋφτες άνοιχτές νά μοιράζουιν, άπλόχερα κι Έκείνος τίς γεμίζει. Ένώ οί χοϋφτες οί κλειστές μπρός στήν άνάγκη του άδελφου, πώς νά προσλάβουιν του οϋρανου τά δώρα;

Καθώς μπαίνουινε στόν Δεκέμβριο, τόν μήνα πού γιορτάζουινε τή σαρκωμένη Αγάπη, μās ύποδέχεται ένας άγιος πού ταϋτίσε τή ζωή του μέ τό χρέος τής αγάπης, γι' αυτό και ή Έκκλησία μας τόν όνόμασε «Έλεήμονα».

Γεννημένος τόν 8ο αιώνα στήν πόλη Άμνεια τής Παφλαγονίας, ό Φιλάρετος ήταν έξαιρετικά πλούσιος. Είχε στήν ιδιοκτησία του έφτακόσια βόδια, όχτακόσια όγδόντα άλογα, δώδεκα χιλιάδες πρόβατα, πολλά μελίσσια και άκόμη σαράντα όκτώ μεγάλα κι εϋφορα κτήματα, πολλούς ύπηρέτες και μεγάλη περιουσία. Μέ τή σύζυγό του Θεοσεβώ

άπέκτησε τρία παιδιά: τόν Ίωάννη, τήν Ύπατία και τήν Εϋανθία. Ός καλός οίκονόμος τής εϋλογίας του Θεου πρόσφερε άπλόχερα στους ένδεείς άδελφούς ό,τι είχιν άνάγκη. Η φήμη του είχε έξαπλωθεϊ σε όλη τήν περιοχή, ώστε όποιος έχανε κάποιον ζωο του, κατέφευγε στόν Φιλάρετο. Έκείνος, άφου τόν φιλοξενοϋσε πλουσιόπαροχα, τόν άφηνε νά διαλέξει άπό τά κοπάδια του όποιο ζωο χρειαζόταν.

Κάποτε όμως, έπέτρεψε ό Θεός νά όδηγηθεϊ σε μεγάλη φτώχεια σαν άλλος Ίώβ και του άπέμειναν μόνο ένα ζευγάρι βόδια, μία άγελάδα μέ τό μοσχαράκι της, ένα άλογο, ένα γαϊδουράκι και μερικά μελίσσια. Όμως οϋτε και τότε έπαψε νά έλεεϊ.

Μιά μέρα πού τό βόδι κάποιου φτωχου γεωργου ψόφησε, ό Φιλάρετος δέν δίστασε νά του δώσει τό δικό του και γύρισε στό σπίτι του μέ ένα μόνο βόδι, κουβαλώντας ό ίδιος τόν ζυγό και τό άροτρο. Κι όταν σε λίγες μέρες ψόφησε και τό δεύτερο βόδι του γεωργου, του έδωσε ό Φιλάρετος και τό τελευταίο δικό του βόδι, γιά νά χει δύο εκείνος και νά μπορεί νά τά ζεύει στό όργωμα. Έλεοϋσε χωρίς ύπολογισμούς κι έτσι σιγά σιγά χάρισε και τά άλλα ζωα πού του είχιν άπομείνει.

Γιά όλα αυτά άντιμετώπιζε τά παράπονα τής συζυγου και τών παιδιών του μέ πραότητα, διάκριση και έμπιστοσύνη στήν πρόνοια του Θεου. Γιά νά καθησυχάσει μάλιστα τήν ταραχή τους, τους είπε μία μέρα: «Μή λυπάστε, γιατί έχω σε έναν τόπο πολύ χρήμα κρυμμένο. Έκρινα καλύτερο νά πουλήσω τά ζωα ένα ένα και τήν άξία τους τήν έκρυβα σε άφθαρτο δοχείο». Κι ήταν όντως «άφθαρτο δοχείο» οί χοϋφτες τών φτωχών, άφου ό ίδιος ό Κύριος βεβαιώνει «έφ' όσον έποιήσατε ενι τούτων τών άδελφών μου τών έλαχίστων,

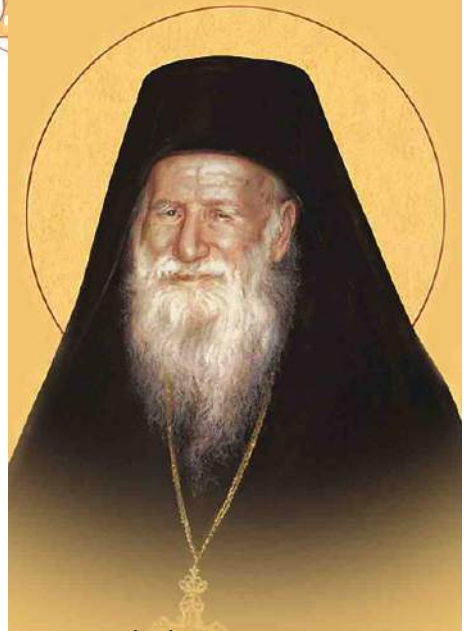

ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Μθ 25,40). Κι ὅταν ἀνταποδίδει ὁ Θεός, μόνο πολλά ξέρει νά δίνει... Ἔτσι, μετὰ ἀπό καιροῦ ἀποκατέστησε καί τόν Φιλάρετο στήν πρώτη του δόξα. Ἡ ἐγγονή του Μαρία ἐπιλέχθηκε νά γίνει σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορα Κωνσταντίνου Στ' καί ὅλη ἡ οἰκογένειά της τιμήθηκε μέ δῶρα καί ἀξιώματα. Ὁ αὐτοκράτορας ἔδωσε στόν γέροντα Φιλάρετο πολλά χρήματα κι ἐκεῖνος καί πάλι ἀδιάκοπα τὰ μοίραζε στούς φτωχοῦς. Μάλιστα, μιά μέρα ἀνακοίνωσε στούς δικούς του ὅτι πρόκειται νά κάνουν τραπέζι στόν βασιλιά καί σέ ὅλους τούς ἄρχοντες. Τό τραπέζι ἐτοιμάστηκε πλουσιοπάροχο καί σέ λίγο κατέφτασαν ἑκατό περίπου «ἐπίσημοι», τούς ὁποίους εἶχε προσκαλέσει ὁ Ἅγιος: φτωχοί, ἀνάπηροι, κουτσοί, γέροντες... Τούς παρέθεσαν βασιλικό δεῖπνο καί φεύγοντας ἔδωσαν στόν καθένα ἀπό δέκα νομίσματα.

Ὅταν πλησίαζε τό τέλος του, τό πληροφορήθηκε ὁ ἅγιος Φιλάρετος καί ἀφοῦ κάλεσε ὅλους τούς συγγενεῖς του, τούς συμβούλευε νά μμηθοῦν τό παράδειγμά του καί νά αὐξάνουν τίς οὐράνιες καταθέσεις τους, δίνοντας ἀπλόχερα στούς φτωχοῦς. Ὑστερα, τούς εὐλόγησε ἕναν ἕναν καί ξαφνικά ἔλαμψε τό πρόσωπό του καί εὐωδίασε ὅλο τό σπίτι! Ὁ ἅγιος γέροντας ἄρχισε νά λέει τό «Πιστεύω...» καί τό «Πάτερ ἡμῶν...» μέ τό «γεννηθήτω τὸ θέλημά σου» στά χεῖλη του παρέδωσε τήν ψυχή του στόν Θεό. Ἦταν 1η Δεκεμβρίου τοῦ 792 μ.Χ.

Στίς μέρες μας πολὺς ὁ λόγος περὶ πτωχεύσεως... Εἶναι τὰ μειωμένα ἔσοδα πού μείωσαν τή χαρά καί τήν εἰρήνην μας; Εἶναι τὰ αὐξημένα ἔξοδα πού αὐξήσαν τό ἄγχος καί τήν ἀπελπισία μας; Ἦ μήπως ἔχουν πτωχεύσει οἱ καρδιές μας καί βλέπουμε τίς ἀνάγκες μας μεγαλύτερες ἀπ' τίς ἀνάγκες τοῦ ἀδελφοῦ;

Γρηγόριος

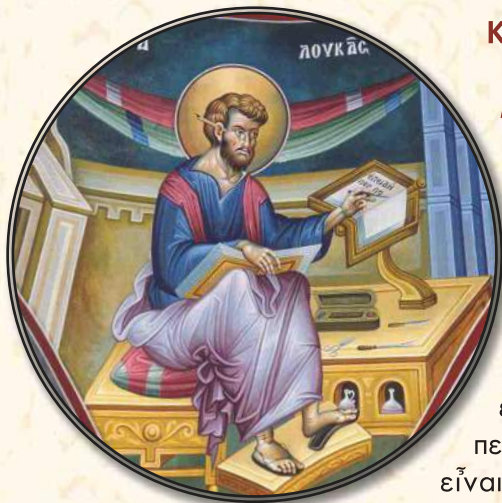
Πατερικό μήνυμα

«Θροῦς γογγυσμῶν»

- Εἶναι πολύ σημαντικό αὐτό πού λέω, ἀποδίδω μεγάλη σημασία σ' αὐτό. Μέ τόν κακό λογισμό κάνεις κακό σ' αὐτόν γιά τόν ὁποῖο σκέφτεσαι τό κακό. Τόν ἐπηρεάζεις. Τό ἴδιο καί μέ τό καλό. Εἶναι ἡ ἴδια δύναμις τῆς ψυχῆς πού μπορεῖ νά στραφεῖ καί ἔτσι καί ἔτσι. Καί στήν Ἀμερική νά εἶναι, θά αἰσθανθεῖ τήν ἐπίδραση τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ κακοῦ λογισμοῦ πού τοῦ στέλνεις καί θά ἐπηρεασθεῖ ἀνάλογα.

Ὅσιος Πορφύριος
(«Ἀπό τό ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ
ἐνός Ὑποτακτικοῦ».
Ἐκδ. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ
Σωτήρος, Μῆλεσι 2016)

Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 4/12

«ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γυναῖκα, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου» (Λκ 13,12).

Ὁ Κύριος θεραπεύει τὴ γυναῖκα αὐτὴ χωρὶς ἢ ἴδια νὰ τὸ ζητήσει, ἐνῶ ξέρομε ὅτι ποτὲ δὲν κάνει θεραπείες, ἂν δὲν τὸ ζητήσει κάποιος μὲ πίστη. Μόνο στοὺς δαιμονισμένους ἐπεμβαίνει ὁ Κύριος αὐθαίρετα, θὰ ἔλεγα, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι δὲν ἐξουσιάζουν τὴ θέλησή τους. Στὶς ἄλλες περιπτώσεις ζηταίε τὸν ὄρο τῆς θεραπείας, πού εἶναι ἡ πίστη. Ἡ συγκύπτουσα γυναῖκα πηγαίνει στὴ συναγωγή στὴν κατάντια πού βρίσκεται, καὶ ὑπομένει ἴσως καὶ τὰ σχόλια τῶν ἄλλων πού μπορεῖ νὰ τὴν κοροϊδεύουν ἢ νὰ λένε «καλὰ νὰ πάθει τέτοια πού ἦταν» καὶ τὰ παρόμοια. Ἡ παρουσία τῆς στὴ συναγωγή δείχνει τὴ μετάνοια, δείχνει τὴν εὐλάβειά τῆς καὶ γι' αὐτὸ ὁ Κύριος τὴ θεραπεύει.

Κυριακή 11/12

«καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες» (Λκ 14,18).

Ὁ Θεὸς μᾶς ἐπλασε ἐλεύθερους καὶ σέβεται τὴν ἐλευθερία μας. Εἶναι εὐγενὴς καὶ δὲν καταπατεῖ τὴ θέλησή μας. Θέλει ἐλεύθερα νὰ αποφασίσουμε καὶ ἐλεύθερα νὰ δεχθοῦμε τὸ προσκλητήριό του. Τότε, ἂν πᾶμε κοντά του κουρασμένοι θὰ μᾶς ξεκουράσει, φορτωμένοι θὰ μᾶς ξεφορτώσει ἀπὸ τὰ βάρη τῆς ἁμαρτίας, σκλάβοι θὰ μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὰ δεσμά τοῦ διαβόλου. Ἄν ἐμεῖς ἀντισταθοῦμε; Χρησιμοποιεῖ πολλοὺς τρόπους, στέλνει τοὺς δούλους του τοὺς ἀγγέλους, χρησιμοποιεῖ τόσα καὶ τόσα περιστατικά στὴ ζωὴ μας. Προσπαθεῖ ὁ Κύριος μέχρι τὴν τελευταία μας ἀναπνοή νὰ μᾶς σώσει. Ἀλλὰ ἂν ἐμεῖς ἐπιμένουμε σ' αὐτὴ τὴν ἀντίσταση, χάνουμε τὴ σωτηρία μας.

Κυριακή 18/12

«Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ραχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὡβηδ ἐκ τῆς Ρούθ...» (ΜΘ 1,5).

Ἐνάμεσα στὰ ὀνόματα τῆς γενεαλογίας τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρονται ὄχι μόνον Ἑβραῖοι ἀλλὰ καὶ ἀλλόφυλες γυναῖκες, ὅπως ἀναφέρονται βασιλιάδες, τσοπάνοι, ἀπλοϊκοὶ τῆς γῆς, εὐσεβεῖς καὶ ἀσεβεῖς, καθαροὶ καὶ ἀκάθαρτοι, πλούσιοι καὶ φτωχοί. Ὅλοι αὐτοὶ ἀποτελοῦν τοὺς προπάτορες τοῦ Χριστοῦ, τὸ γενεαλογικὸ του δένδρο; Ναι, ὅλοι αὐτοί, ἀπαντᾷ ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Γιατί σ' ὅλους αὐτούς βλέπουμε τὴν κατάσταση τῆς ἀνθρωπότητας. Καὶ ἀπ' ὅλους αὐτούς ὁ Κύριος παίρνει ἓνα κομμάτι γιὰ νὰ τὸ ἀγιάσει, γιὰ νὰ τὸ θεώσει. Ἀγιάζοντας καὶ θεώνοντας τὴν ἀνθρώπινη φύση ἀγιάζει καὶ θεώνει ὀλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ δίνει ἔτσι τὴ δύναμη στὸς ἀνθρώπους νὰ γίνουν κοινωνοὶ τῆς θείας φύσεως.

Κυριακή 25/12

«Ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον» (ΜΘ 2,9).

Τὸ ἄστρο δὲν ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα ἄστρα. Πῶς ἓνα ἄστρο θὰ τοὺς ὀδηγοῦσε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ μέχρι τὴ Βηθλεέμ, ἀπόσταση μόλις 10 χλμ.; Ἦταν, ὅπως λέγει ὁ Χρυσόστομος, ἓνας ἄγγελος. Ὅπως στοὺς βοσκούς παρουσιάσθηκαν ἄγγελοι καὶ τοὺς μίλησαν, ἐπειδὴ γνῶρίζαν περὶ ἀγγέλων, ἔτσι στοὺς μάγους παρουσιάσθηκε ὁ ἄγγελος σάν φωτεινὸ μετέωρο, σάν ἄστρο, γιατί αὐτοὶ τὰ ἄστρα μελετοῦσαν καὶ γνῶρίζαν τὴ «γλῶσσα» τους. Αὐτὸ τὸ παράξενο ἀστὴρ ὅμως ἦταν χαμηλά κοντά τους νὰ τὸ βλέπουν καὶ νὰ τοὺς ὀδηγεῖ στὸν δρόμο. Ὅταν ἔφθασαν στὰ Ἱεροσόλυμα, τὸ ἄστρο ἐξαφανίσθηκε ἐπίτηδες, γιὰ νὰ φανεῖ ὅτι ἐκτός ἀπὸ τίς δικές τους γνώσεις χρειάζεται καὶ ἡ Γραφή. Πράγματι, πῆγαν στὸν Ἡρώδη καὶ ὁ Ἡρώδης κάλεσε τοὺς γραμματεῖς καὶ ἄνοιξαν τίς Γραφές καὶ βρῆκαν στὸν Μιχαῖα ὅτι «ἐν Βηθλεέμ», σὴν πόλιν Δαυὶδ, θὰ γεννηθεῖ ὁ Μεσσίας. Καὶ ὅταν βῆκαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, εἶδαν πάλι τὸν ἄγγελο σάν ἄστρο.

Στέργιος Ν. Σάκκος
(ἀπὸ λειτουργικά κηρύγματα)

Ιστορικές μνήμες

Ματωμένος Δεκέμβριος

13 Δεκεμβρίου 1943. Βάφονται στο αίμα τὰ ιστορικά Καλάβρυτα. Τὰ χιτλερικά πολυβόλα ἀφανίζουν τό πίο εὐρωστο κομματί τῶ πληθυσμοῦ, 1.300 ἄνδρες. Βυθίζεται στό πένθος καί ὀρφανεύει ἡ μαρτυρική πόλη. Στόν τόπο τῆς θυσίας, στό χωράφι τοῦ Καπιῆ, τὰ 1.300 καντήλια πού σιγοκαΐνε σήμερα ζωντανεύουν στόν κάθε ἐπισκέπτη τό στυγερό ὀλοκαῦτωμα.

Καθώς βλέπουν οἱ μοναχοί τῆς Ἁγίας Λαύρας νά λαμπαδιάζουν τὰ Καλάβρυτα, ἀνπλαμβάνονται πώς καί τό μοναστήρι τους δέν θά γλυτώσει ἀπό τή γερμανική θηριωδία. Μέ βιάση, λοιπόν, πολλοί ἀπ' αὐτούς μεταφέρουν στό δάσος ἱερά κειμήλια κι ἀποφασίζουν νά μείνουν ἐκεῖ. Τήν ἄλλη μέρα τό πρωί, 14 Δεκεμβρίου, πενήντα Γερμανοί κυκλώνουν τό ἐνδοξο μοναστήρι καί τό τυλίγουν στίς φλόγες. «Ὅσους πατέρες βρίσκουν τούς σκοτώνουν κάτω ἀπό τό πλατάμι τῆς μονῆς. Τραγική ἡ θέση τῶν μοναχῶν πού εἶχαν κρυφτεῖ στό δάσος. Ἐπιστρέφουν δακρύβρε-

χοι. Ἐνας ἀπ' αὐτούς κάπως ἔτσι δι-εκτραγωδεῖ τήν κατάσταση:

«Οἱ Γερμανοί εἶχαν ἐγκαταλείψει τόν τόπον περί τήν μεσημβρίαν. Ἐπλησιάσαμεν. Θεέ μου, τί κακό! Τό πᾶν εἶχε ἀποτεφρωθῆ. Ἡ μεγαλοπρεπῆς καί ἐπιβλητική ἱστορική μονή μας δέν ὑπῆρχε πλέον. Μόνον ὁ ἱερός ναός παρέμεινε ἀδικτος. Τό πῦρ πού ἔδεσαν εἰς αὐτόν δέν ἦναψεν. Ἡ Παναγία ἔκαμε καί πάλιν τό θαῦμα της. Δέν εἶχομεν συνέλθει ἀπό τό θλιβερόν αὐτό θέαμα καί εὐρέθημεν πρό ἑτέρου ἐπιὸδυνηροτέρου: Κατά γῆς, γύρω ἀπό τόν ἱστορικόν πλάτανον, ἔκειντο οἱ ἐκτελεσθέντες πατέρες, Βασίλειος, Νεόφυτος, Εὐθύμιος, Ἀγαθάγγελος καί ὁ ὑπῆρέτης τῆς μονῆς Π. Μπράτσικας. Ἐζοναπίσαμεν μέ πόνον ἄφατον πρό τῶν πτωμάτων καί μέ λυγμούς ἠσπαζόμεθα αὐτά εὐλαβῶς».

Ὁ ἱερομόναχος ἐξομολόγος καί κατηχητής π. Βασίλειος Νασιόπουλος ἔμεινε στό μοναστήρι, γιά νά συμπαρασταθεῖ στόν παράλυτο π. Εὐθύ-

Κάτωθεν τῆς Ιστορικῆς ταύτης Πλατάνου
 συνεκεντρώθησαν οἱ ὑποὶ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν
 Γερμανοῦ Ὁρμισθέντες Πρωταγωνισταὶ
 τῆς Ἑλληνικῆς Επαναστάσεως μέ τὰ στρατεύματά των
 καί ἀφοῦ ἔκαναν δέσπην πρὸς τὸν Θεόν ὑπὲρ
 ἐπιτυχίας τοῦ ἀγώνος των, μέ τὸ Ἱερὸν Λάβαρον ὡς
 σημαίαν ἐξεκίνησαν διὰ τὴν κατάληψιν τῶν
 Καλαβρυτίων τὴν 21ην Μαρτίου 1821.
 Ἐνθάδε ἐφρονεῦθησαν καί οἱ ἐν τῇ Μονῇ εὐρεθέντες
 Πατέρες ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατακτητῶν τὴν
 14ην Δεκεμβρίου τοῦ 1943.

μιο Χρυσανθακόπουλο. Μιά ἐχθρική
 σφαῖρα βρῖσκει τὸν π. Βασίλειο στὸν
 κρόταφο, «ἔχοντα τὴν χεῖρα εἰς σχῆμα
 σταυροῦ μέ τοὺς τρεῖς δακτύλους ἠνω-
 μένους, εἰς δὲ τὸν κόλπον του εὐρέθη τό
 μικρὸν Ἄρτοφόριον μέ τὸν Ἅγιον Ἄρτον
 καί εἰς τὴν στέπην του τό ἅγιον Μύρον». Ὁ
 καθηλωμένος ἱερομόναχος π. Εὐθύ-
 μιος δέχεται πολλαπλές γερμανικές
 σφαῖρες πού τοῦ τρυποῦν τὴν καρδιά.

Τὴν ἴδια μέρα γεύεται τῇ γερμανικῇ
 λαίλαπα κι ἓνα ἄλλο ἐνδοξο μοναστή-
 ρι, κοντὰ στὰ Καλάβρυτα, τό Μέγα
 Σπήλαιο. Οἱ ἀνῆροί κατακτητές τό
 καῖνε. Σχηματίζεται μιά ὁλόκληρη
 σειρά ἀπὸ μελλοθάνατους μοναχοὺς,
 δόκιμους, λαϊκοὺς πού τοὺς στήνουν ἀ-
 πέναντι ἀπὸ τὰ πολυβόλα, στὸν τόπο
 «Κισσωτή». Ὁ γερμανὸς ἀξιοματικός
 ἀποδρασύνεται. Τοὺς διατάσσει νά ἐ-
 πευφημήσουν τὸν Χίτλερ. Καί τότε, σέ
 κείνη τῇ γραφικῇ τοποθεσίᾳ, μιά συγ-
 κλητική σκηνὴ ξετυλίγεται. Ὁ ῥόχρο-
 νος χαρισματοῦχος ἠγούμενος π. Γα-
 βριήλ Κόσσυφας φωνάζει:

«Ὁχι, παιδιά μου. Ἐμεῖς εἴμεθα
 Χριστιανοί καί Ἕλληνες. Ἄς σηκώ-
 σουμε τὰ μάτια στὸν οὐρανὸ καί ἄς

φωνάξουμε: Ζήτω ἡ Ἑλλάδα μας!».

Ὅλοι τοὺς μέ πρόσωπα αὐλακω-
 μένα ἀπὸ τὰ δάκρυα ἀλληλοσυγχο-
 ροῦνται. Κι ὕστερα, στραμμένοι πρὸς
 τὸν οὐρανὸ, σείονται οἱ πλαγιές ἀπὸ τὴς
 ἐναρμονισμένες βροντώδεις φωνές τους:
 «Ζήτω ἡ Ἑλλάδα μας!». Ὁ αἰμοδι-
 ψῆς τύραννος ἐνεργοποιεῖ τὰ πολυβόλα.
 «Ἐπεσαν ὅλοι στό χῶμα. Ἐναν-ἐναν
 παίρνοντάς τους οἱ βάρβαροι, τοὺς πέ-
 ταξαν μέσα στή χαράδρα, 150 μέτρα
 βάθος. Ὁ μικρὸς Ἡλίας προσπατοῦσε
 νά τραβήξει τὸν γέροντα ἠγούμενο.
 Προφταίνει ὁ βάρβαρος, ἀρπάζει τὸν
 μικρὸ, τὸν ταλαντεύει καί τὸν πετᾷ ζων-
 τανὸ στό χάος τοῦ Φαραγγιοῦ», σημει-
 ῶνει ὁ μητροπολίτης Λήμνου Διονύσιος
 στό βιβλίό του «Πιστοὶ ἄχρι θανάτου».

Ξένε, σάν βρεθεῖς προσκυνητὴς στό
 μοναστήρι τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, μὴ
 λησμονήσεις νά ἐπισκεφθεῖς κι αὐτὸν
 τὸν αἵματοβαμμένο μαρτυρικό τόπο καί
 νά σιγοψάλλεις «μνήσθητι, Κύριε, τῶν
 δούλων σου...», ὅλων αὐτῶν τῶν πο-
 λύπαδων πατέρων, πού κοσμοῦν τὴ θρι-
 αμβεύουσα Ἐκκλησία μέ τό ἀμάραντο
 στεφάνι τῆς δόξας.

Ἑλληνίς

Σεξουαλική αγωγή καί κοινωνικοποίηση του παιδιού

«Οὐδὲν γὰρ ἐν ἡμῖν ἄτιμον. Θεοῦ ἔργον ἐστὶ», τίποτε δὲν εἶναι ἄτιμο μέσα μας, γιατί εἶναι ἔργο τοῦ Θεοῦ, διδάσκει ὁ ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος (PG 61, 258). Δέν εἶναι ὅμως τόσο εὐκολο εἰδικά οἱ γονεῖς, πού ἔχουν τήν πρώτη εὐθύνη, νά διαπαιδαγωγήσουν τά παιδιά τους «ἐν παιδείᾳ καί νουθεσίᾳ Κυρίου» (Εφ 6,4) στό σημαντικό θέμα τῆς σεξουαλικότητας. Καί γιά τοῦ λόγου τό ἀληθές ἄς παρακολουθήσουμε τά συμπεράσματα μίας πρόσφατης μελέτης-ἔρευνας πού πραγματοποιήθηκε στήν Ἀγγλία, τῆς ὁποίας ἡ κοινωνία δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς «συντηρητική».

✓ Πάνω ἀπό τό 61% τῶν γονιῶν δυσκολεύονται νά μιλήσουν στά παιδιά τους γιά εὐαίσθητα θέματα.

✓ Σχεδόν τό 1/4 τῶν γονιῶν προσποιεῖται ὅτι δέν ἀκούει, ὅταν τό παιδί τους ρωτάει γιά θέματα σχετικά μέ τό σέξ· ἐπινοοῦν κάποιο τηλεφώνημα ἢ παραμένουν στήν ἐργασία τους μέχρι ἄργά γιά νά ἀποφύγουν νά ἔρθουν ἀντιμέτωποι μέ «περίεργες» ἐρωτήσεις τοῦ παιδιοῦ τους ἢ ἐφευρίσκουν ἄλλες δικαιολογίες γιά νά μή δώσουν κάποια ἀπάντηση.

✓ Πάνω ἀπό τό 50% τῶν γονιῶν ἀποκάλυψε ὅτι διακατέχονταν ἀπό φόβο ἢ ἀμηχανία, ὅταν γιά πρώτη φορά ἔπρεπε νά μιλήσουν στό παιδί τους γιά σχετικό θέμα.

✓ Περισσότεροι τοῦ 1/5 τῶν γονιῶν ἰσχυρίστηκαν ὅτι βρίσκονται σέ ἀμηχανία μέ τέτοιου εἴδους συζητήσεις, ὅταν τά παιδιά τους εἶναι μικρά, γύρω στήν ἡλικία τῶν τεσσάρων ἐτῶν.

✓ Τό 41% τῶν γονιῶν διαπληκτίζονται μεταξύ τους γιά τό ποιός πρέπει νά εἶναι ἐκεῖνος πού θά ἀναλάβει νά τό κάνει. Ὁ καθένας πετάει τό «μπαλάκι» στόν ἄλλο.

Ἀπό τά ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας γίνεται σαφές ὅτι ἡ πλειονότητα τῶν γονιῶν δυσκολεύεται νά ἀντιμετωπίσει σωστά ἓνα τόσο σοβαρό θέμα. Λανθασμένοι ὅμως χειρισμοί ἔχουν ὀλέθριες συνέπειες γιά τά παιδιά, οἱ ὁποῖες θά τά συνοδεύουν ἐφ' ὅρου ζωῆς, διότι ἡ σεξουαλικότητα ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο μέρος τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καί ἡ σεξουαλική ὑγεία εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένη μέ τή σωματική καί ψυχική ὑγεία.

Ἡ ὑγίης σεξουαλική κοινωνικοποίηση τοῦ παιδιοῦ ἀρχίζει ἀπό τό σπίτι, ἀφοῦ ἡ ἀνάπτυξη τῆς ταυτότητας τοῦ φύλου ἀρχίζει νά ἐμφανίζεται στό παιδί ἀπό τό δεύτερο ἔτος περίπου. Ἀπό τότε ἀρχίζει νά ἀποκτᾷ συνείδηση τοῦ ἑαυτοῦ του καί τῆς διαφορᾶς τῶν δύο φύλων. Οἱ γονεῖς ἔχουν τή μοναδική εὐκαιρία νά τονίσουν τίς βαθιά ριζωμένες ἀξίες τῆς ζωῆς. Ἀπό τήν πολύ μικρή ἡλικία τά παιδιά ἐκτίθενται σέ μηνύματα σχετικά μέ τή σεμνότητα, τό γυμνό καί τήν ἰδιωτική ζωή καί μέ βάση τό

φύλο μαθαίνουν τή σχετική συμπεριφορά.

Οί συζητήσεις γιά τίς διαφορές μεταξύ αγοριών καί κοριτσιών καθώς καί οί τρόποι πού τά παιδιά χρησιμοποιοῦν τή σεξουαλική γλώσσα συμβάλλουν στή διαμόρφωση ὑγιούς σεξουαλικότητας. Οί γονεῖς διδάσκουν τά παιδιά σχετικά μέ τίς ἀξίες καί τίς προσδοκίες τους μέσω τῆς συμπεριφορᾶς τους καί τῶν μηνυμάτων πού αὐτή ἐκπέμπει ἀλλά καί μέσω τῶν δράσεων τους.

Ἡ σεξουαλική κοινωνικοποίηση ἐπίσης πραγματοποιεῖται ἔξω καί πέρα ἀπό τήν οἰκογένεια καί τό σπίτι. Τά παιδιά καί οί ἔφηβοι παρατηροῦν τούς κοινωνικούς κανόνες, παρακολουθοῦν τά μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης καί συμμετέχουν σέ πολιτιστικές καί θρησκευτικές δραστηριότητες, καθώς καί στήν ἀγωγή πού προσφέρεται στήν ἐκπαίδευση, ἄν καί ἐπισήμως δέν ἔχει εἰσαχθεῖ στά σχολεῖα τό σχετικό μάθημα. Ἀκόμη ἐκτίθενται τά παιδιά μας σέ διάφορες καί ποικίλες ἀπόψεις ἠθικῆς φύσεως σχετικά μέ τό θέμα τῶν ἀμβλώσεων καί τόν περιβόητο ἔλεγχο τῶν γεννήσεων, ὅπως τόν ρόλο καί τήν εὐθύνη τῶν δύο φύλων. Αὐτά τά ζητήματα καί οί διαφορετικές καί ἐκ διαμέτρου ἀντίθετες ἀπόψεις πού διατυπώνονται δέν θά πρέπει νά ἀγνοοῦνται ἀπό τούς γονεῖς, διότι δέν ἀφήνουν ἀδιάφορους ἢ ἀνεπηρέαστους τούς ἐφήβους μας.

Οί γονεῖς συχνά προβάλλουν τό ἐρώτημα: Πότε πρέπει νά ξεκινήσει ἡ σεξουαλική ἀγωγή στό σπίτι, σέ ποιά ἡλικία τοῦ παιδιοῦ; Ἡ ἀπάντηση εἶναι πολύ ἀπλή: Τότε πού τό παιδί μας θά μᾶς θέσει τήν πρώτη σχετική ἐρώτηση. Μπορεῖ νά εἶναι καθώς διαβάζουμε μαζί τή δημιουργία τοῦ Ἀδάμ καί τῆς Εὐας ἀπό τήν εἰκονογραφημένη παιδική Βίβλο ἢ ὕστερα ἀπό τήν παρακολούθηση τοῦ Μυστηρίου τῆς Βάπτισης φιλικοῦ ἢ συγγενικοῦ προσ-

ώπου καί μάλιστα διαφορετικοῦ φύλου ἢ μετά τό Μυστήριο κάποιου Γάμου. Τότε εἶναι μία πολύ καλή εὐκαιρία σχολιάζοντας κάποιες εὐχές ἢ τά ἀναγνώσματα νά μιλήσουμε γιά τήν ἱερότητα καί τόν σκοπό τῆς σεξουαλικότητας.

Οί ἀπαντήσεις στίς ἐρωτήσεις πού θέτουν τά παιδιά χρειάζονται ἀπό τήν πλευρά μας ἐτοιμότητα, τέχνη, εὐστροφία καί προπαντός ἀλήθεια. Τίς προσαρμόζουμε στήν ἡλικία, τήν ἀντιληπτική ἱκανότητα καί τίς ἀνάγκες τοῦ συγκεκριμένου παιδιοῦ. Ἴδιαίτερα μέ τούς ἐφήβους ἄς κρατήσουμε διαύλους ἐπικοινωνίας ὅσο τό δυνατό περισσότερους καί πάντα ἀνοιχτούς. Δέν χρειάζεται νά τό «παιξοῦμε» μαζί τους «cool» σέ σκληρές ἐρωτήσεις τους. Βεβαίως τό λιγότερο ἄγχος μπορεῖ νά φέρει καλύτερα ἀποτελέσματα. Ὅμως θά ἐκτιμηθεῖ πολύ ἄν ἀκουστεῖ ἀπό τά χεῖλη μας: «Αἰσθάνομαι λίγο ἀμήχανα μέ τήν ἐρώτησή σου». Μιλώντας στούς ἐφήβους μας γιά τό σέξ, ἄς τούς μιλήσουμε γιά τίς διαπροσωπικές σχέσεις, γιά τό φύλο, τά στερεότυπα, τήν ἐφηβεία, τήν ἐνσυναίσθηση, τή δυναμική ἐνέργεια πού διαθέτουν, τά συστήματα ἐπικοινωνίας, τίς ἀξίες, τήν ἔλξη, τήν εἰκόνα τοῦ σώματος, τίς διαστροφές πού εἶναι «πειρασμός καί τραῦμα», ὅπως ἀποδίδεται στά ἑλληνικά τό σπουδαῖο ἔργο τοῦ π. Marc-Antoine Costa de Beauregard, καί θεωροῦνται πλέον ἀπό πολλούς ὡς φυσιολογικές παρά τή θέση τῆς Γραφῆς καί τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἄς συνειδητοποιήσουν οἱ ἔφηβοί μας, τά παιδιά μας, ὅτι εἶναι τά ἀφεντικά τοῦ σώματός τους ἀλλά καί ναός τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τέλος, ἄς γνωρίζουμε πολύ καλά κι ἐμεῖς καί τά παιδιά μας ὅτι δέν ὑπάρχει λόγος ἢ πράξη μας χωρίς συνέπεια.

Ἀθανάσιος Γκατζιός

Ἡ μεγάλη ανάγκη

- Μαρία, πάλι δέν ἔκανες τήν ἀντιγραφή σου;

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς μου ἦταν αὐστηρός καί ἡ Μαρία, πού ἀνήκει στά ἀλλοδαπά παιδιά τῆς τάξης, μέ κοίταξε δειλά καί σχεδόν βουρκωμένη. Δέν εἶναι πού δέν ἔχει δυνατότητες· τόσες φορές ἀπέδειξε ὅτι μπορεῖ κάτι νά καταφέρει, ἀκόμα κι ἂν δέν συμβαδίζει μέ τά ἄλλα παιδιά τῆς πρώτης τάξης. Ἐδῶ καί τρεῖς μέρες ὁμως ἔρχεται «ἀγραφή», καί σήμερα δέν ἔφερε οὔτε τό τετράδιο στό σχολεῖο, μέ ἀποτέλεσμα νά τῆς στερήσω τό διάλειμμα. Ἔτσι, ὅταν χτύπησε τό κουδούνι, τή Μαρία τήν κράτησα μέσα, ὄχι τόσο γιά νά τήν τιμωρήσω, ὅσο γιά νά προσπαθήσω νά ἐκμαιεύσω κάποιον λόγο πού δικαιολογοῦσε τήν κατάσταση. Γι' αὐτό καί ὁ τόνος τῆς φωνῆς μου αὐτή τή φορά ἦταν πιό ἥπιος:

- Μαρία, πές στήν κυρία, γιατί δέν ἔκανες τήν ἀντιγραφή; Ἡ μαμά κι ὁ μπαμπάς δέν σέ ρωτᾶνε τί μαθήματα ἔχεις νά κάνεις;

Ἡ ἀπάντηση τῆς Μαρίας, ὅταν ἔνωσε ἀσφαλισμένη σέ ἀγαπητικό κλίμα, ἦταν ἓνα ξέσπασμα γεμάτο παράπονο:

- Κυρία, δέν μπορῶ τόν μπαμπά.

Πίνει καί μέ χτυπάει. Χτυπάει καί τή μαμά.

Καί συνεχίζοντας μέ σπασμένη προφορά μου ἔδωσε νά καταλάβω ὅτι οὔτε τά μαθήματά της μπορεῖ νά κάνει μπροστά στόν μπαμπά, γι' αὐτό γράφει τήν ἀντιγραφή τή νύχτα. Τίς τελευταῖες φορές ὁμως ἀποκοιμήθηκε καί γι' αὐτό ἦρθε «ἀγραφή». Δέν ἤξερα τί νά πῶ... Μπροστά σ' αὐτό τό πονεμένο παιδί ἔνωσα ντροπή γιά τίς φορές πού τό μάλωσα αὐστηρά, ἀδιαφορώντας γιά τό μήνυμα πού ἐξέπεμπε ἡ ἀνυπότακτη συμπεριφορά καί ἡ ἀσυνεπής ἐπίδοσή του.

Γιά τή Μαρία, πάνω ἀπό τήν ἀπαίτηση νά μάθει βρισκόταν ἡ ανάγκη νά ἀγαπηθεῖ. Κι ἐγώ μέσα στήν τάξη συνειδητοποιῶ ὅλο καί πιό πολύ τά ἀνθρώπινα ὄρια τῆς ἀγάπης μου. Γι' αὐτό, παρακαλῶ σε Κύριε, Ἐσύ πού τά παιδιά ἀγάπησες ἀπ' ὅλους πιό πολύ, διοχέτευε καί δι' ἐμοῦ μέσ στίς ψυχές τους τήν ἀγάπη Σου. Εἶναι ἀνάγκη ἰδιαίτερα τά πονεμένα Σου παιδιά νά γνωρίσουν τί θά πεῖ ἀληθινός Πατέρας...

Θ.Α.Χ.
Δασκάλα

Άπό τίς εκδόσεις μας

Ένας ἀφιλόξενος τόπος

Συλλογισμένοι μένουμε κι ἐφέτος μπρός στήν γιορτή τῶν Χριστουγέννων. Δίπλα μας ἡ ἀνθρωπότητα μαίνεται. Αἱματοκυλίσματα μεταξύ τῶν λαῶν, προδοσίες μεταξύ τῶν πατρίδων, ἐγκλήματα καί ἀπατεωνίες. Οἱ δαίμονες κυβερνοῦν τήν ζωή μας. Ποιά εἶναι ἡ βελτίωση τῆς χριστιανικῆς, λέω, ἀνθρωπότητος; Αὐτῆς πού ἀναγνώρισε Χριστό, πού ξεπήδησε μέσα

ἀπό τά αἷματα τῶν μαρτύρων, πού ἐτοιμάζεται αὔριονά γιορτάσει τήν γέννηση τοῦ Θεοῦ πάνω στήν γῆ; Δέν φαίνεται νά εἶναι ἄλλη πέρα ἀπό τήν γνώση καί τήν ἐμπειρία αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, πού ὅμως τήν ἴδια στιγμή τό ξεχνᾶ καί τό χλευάζει. **Βρόμικος ὁ στάβλος μας.** Καί γίνεται δύο φορές βρόμικος, γιατί τώρα ὁ ἀνθρώπος ξέρει, ἀλλά περιφρονεῖ. Δέν ἀγνοεῖ, ἀλλά ὑβρίζει.

... Κι ὅμως, ὑπάρχουν κάποιοι πού λειτουργοῦν ὅπως ἡ φάτνη τῆς ἁγίας νύχτας στό ἄξενο κατάλυμά μας... Οἱ λίγοι πιστοί, τό κατάλειμμα τοῦ Θεοῦ, ὑπάρχουν καί τά φετινά Χριστούγεννα πάνω στήν γῆ. Ἡ Ζωντανή Ἐκκλησία θά γιορτάσει στ' ἀλήθεια καί θά ζήσει στ' ἀλήθεια τήν γέννηση τοῦ Ἐμμανουήλ. Ἄφοβα μπρός στό ἐξαγριωμένο βλέμμα τοῦ Ἡρώδη, πού ἐνσαρκώνει κάθε φιλοσοφία καί κάθε κίνημα πού μόνο του μέλημα ἔχει νά ἐμποδίσει τήν ἐπικράτηση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στήν γῆ, καί φέτος ποιμένες καί μάγοι, οἱ ἀπλοί καί οἱ σοφοί θά κάνουν τήν καρδιά τους φάτνη γιά τόν Χριστό. Δίπλα στό παγερό βλέμμα τοῦ ἀδιάφορου θά ἀνθίσει τό χαμόγελο τῆς ἐλπίδος, καί μαζί μέ τίς ἄχρωμες εὐχές τοῦ κατεστημένου θά κινηθοῦν ζεστά καί τά χεῖλη πού μέ πίστη θά ψάλουν «Χριστός γεννᾶται, δοξάσατε!».

Αὐτό εἶναι καί σήμερα ἓνα θαῦμα.

Σ.Ν. Σάκκος,
«Ὁ Θεός στήν γῆ μας», σ. 20-22

Όταν γιορτάζω Χριστούγεννα

Στάθηκαν αντίκρουστά μάνα και κόρη με τὰ χέρια στή μέση και τὸ δεξί πόδι τεντωμένο μπροστά. Ἔτοιμες κι οἱ δυὸ γιὰ μάχη! Πίκρα και ὀργή στό βλέμμα και τῶν δύο. Ἴσως τὸ βλέμμα τῆς πιὸ μικρῆς νά εἶχε κάτι ἀκόμα περισσότερο ἀπό ὀργή, νά εἶχε κάτι... κάτι σάν μίσος.

- Θά κάνεις αὐτό πού σου λέω, φώναξε ἡ μητέρα.

- Χώνεψέ το, δέν θά τὸ κάνω! Μεγάλωσα πιά κι ἔχω δικαίωμα στή ζωή μου. Δέν εἶμαι τὸ μικρὸ κοριτσάκι πού μέ ξεγελούσατε μέ δῶρα και γλυκά, τ' ἀκούς μαμά;

Ἡ ὀργή και ἡ πίκρα ἔφεραν ἓνα λυγμὸ στόν λαιμὸ τῆς Κατερίνας κι ὁ λυγμὸς τὴν ἔκανε νά πνιγεῖ στά δάκρυα.

Τά ἔχασε ἡ μάνα της και δίχως νά τὸ καταλάβει, τὰ χέρια της ἀνοιξαν σέ ἀγκαλιά, μὰ ἐκεῖνη δέν χώθηκε μέσα.

- Οὔτε μέ τὴν ἀγκαλιά σου μέ ξεγελάς πιά, μαμά! Ἄν μ' ἀγαποῦσες ἀληθινά, δέν θά μοῦ ζητοῦσες νά κάνω κάτι τέτοιο.

Κοίταξε καλμαρισμένη πιά τὴ μάνα της πού στεκότανε ἀπέναντί της ἔτοιμη νά βάλει κι ἐκεῖνη τὰ κλάματα.

Φοιτήτρια πλέον στό πρῶτο ἔτος ἡ Κατερίνα, μποροῦσε νά διακρίνει τὸ στραβὸ ἀπὸ τὸ ἴσιο. Καί ναι μὲν εἶχε δυὸ γονιούς πού φρόντιζαν ἐργολαβικά θαρρεῖς νά τῆς παρουσιάσουν τὸ ἴσιο γιὰ στραβὸ και τὸ στραβὸ γιὰ ἴσιο, ὅμως αὐτὴ κατὰ ἓνα περίεργο τρόπο ἤξερε νά τὰ ξεχωρίζει.

- Δηλαδή, τόσο φοβερό εἶναι αὐτό πού σου λέω νά κάνεις; εἶπε πιὸ ἤρεμα τώρα ἡ μητέρα.

- Μάνα, ὄχι ἀπλά φοβερό, εἶναι ἀνή-

θικο, εἶναι ἀπάνθρωπο, εἶναι...

- Πάψε, δέν ξέρεις τί λές, τὴν ἔκοψε ταραγμένη ἡ μητέρα της.

- Μητέρα, ξέρεις τί μοῦ ζητᾶς; Νά ἐκμεταλλεῦτῶ τὴν ἀγάπη τοῦ παπποῦ και τῆς γιαγιᾶς, νά τοὺς ξεγελάσω και νά προδώσω τὴν ἀγάπη τοῦ θείου Κώστα και τῆς θείας Μαρίνας. Νά προδώσω τὴ φίλια και τὴν ἀγάπη τῶν ξαδελφίων μου. Ἔστερα..., ἔστερα στόν πατέρα μου ὁ παππὸς ἔδωσε τὸ σπίτι πού μένομε. Κι ὄχι μόνο τοῦ τὸ ἔδωσε ἀλλὰ μᾶς τὸ ἔκανε και καινούργιο.

Τὸ κλειδί στήν πόρτα ἔκανε τὴν Κατερίνα νά σωπάσει.

- Τί πάθατε κι εἶστε και οἱ δυὸ σας ξαναμμένες, λές κι εἶστε ἔτοιμες γιὰ καβγά;

Ὁ Τάσος, ὁ πατέρας τῆς Κατερίνας, κοίταζε μὰ τὴ μάνα και μὰ τὴν κόρη.

- Ἡ κόρη σου μοῦ κάνει μαθήματα ἠθικῆς, τοῦ εἶπε ἡ γυναίκα του. Κάνε καλά μαζί της. Ἄλλωστε δικὴ σου ιδέα ἦταν!

- Μπαμπά, δέν κάνω σέ κανέναν μαθήματα ἠθικῆς. Ἀπλά τὸ λέω και σέ σένα, ἐγὼ τὰ Χριστούγεννα θά πάω στό χωριό, μὰ νά πείσω τὸν παπποῦ νά μοῦ γράψει τὸ σπίτι στὴ θάλασσα ξεχάστε το! Τὸ σπίτι αὐτό, συνέχισε ἡ Κατερίνα, ἀνήκει σ' ὄλους! Ἐκεῖ συναντιόμαστε ὄλοι μαζί τὰ καλοκαίρια, ἐκεῖ ἔζησα μαζί μέ τοὺς παπποῦδες, τοὺς θεῖους και τὰ ξαδέλφια μου ὅ,τι πιὸ ὁμορφο στὴ ζωὴ μου.

Χαμογέλασε εἰρωνικά ὁ πατέρας και γύρισε πρὸς τὴ γυναίκα του:

- Ρέ σύ Χριστίνα, μήπως πάει στό καθηγητικό; Τί ἠθικολογίες μᾶς ἀναπτύσσει σήμερα τὸ παιδί μας;

Τά 'χασε ή Κατερίνα μπροστά στήν ειρωνεία καί στήν ώμότητα του πατέρα της.

- Μά δέν έχετε, λοιπόν, τίποτε μέσα σας, ούτε Θεό φοβάστε ούτε καί άνθρωπο ντρέπεστε;

Τό χέρι του Τάσου ύψώθηκε άστραπιαία καί έπεσε μέ δύναμη στό μάγουλο της Κατερίνας. Έκείνη τόν κοίταξε μέ πόνο.

Έκείνο τό ίχνος του μίσους πού ύπήρχε στό βλέμμα της είχε πιά χαθεί. Ένα βλέμμα μονάχα πληγωμένο, πονεμένο, όχι τόσο από τό χαστούκι όσο από τήν εικόνα των δυό γονιών της. Δέν μίλησε ή Κατερίνα άλλο. Ήξερε πώς δέν θά ώφελοΰσε.

Μπήκε στό δωμάτιό της καί βγήκε ύστερα από δυό ώρες μέ τή βαλίτσα της στό χέρι.

- Φεύγω για τό χωριό, τούς είπε. Τά Χριστούγεννα θά τά κάνω εκεί.

- Μά έχουμε μιά βδομάδα για τά Χριστούγεννα, είπε ξαφνιασμένη ή μάνα της.

- Δέν πειράζει, εκεί θά προετοιμαστώ καλύτερα, γιατί εκεί τά περιμένουν όλοι τά Χριστούγεννα, άπάντησε μέ σταθερή φωνή ή Κατερίνα.

- Άσ' την νά πάει στό καλό! είπε θυγμένος ό Τάσος.

- Άν έρθετε καί σεις, θά είναι καλύτερα για όλους, τόλμησε νά πει ή Κατερίνα.

Μά κανείς δέν της άπάντησε.

- Καλά Χριστούγεννα τότε, τούς είπε κι εκείνοι τή φίλησαν τυπικά δίχως ν' άπαντήσουν. Έφυγε μέ καρδιά σφιγμένη ή Κατερίνα μά άποφασισμένη νά γιορτάσει Χριστούγεννα. Καί εκεί στό χωριό, χωμένη στή γεμάτη άγάπη άγκαλιά της γιαγιάς της, τά είπε όλα. Κι ό παππούς, πού άπ' τή γωνιά του τίς άκουγε νά μιλούν για τόν γιό του, ψιθύριζε μέ πόνο «πώς έγινε έτσι αυτό τό παιδί!».

Βαθύ μεσημέρι, άνήμερα Χριστούγεννα, καθόντουσαν ακόμα όλοι στό τρα-

πέξι στό σπίτι του παππού, όταν κτύπησε τό τηλέφωνο. Η Κατερίνα έτρεξε καί τό σήκωσε μέ λαχτάρα καθώς άναγνώρισε τό νούμερο του σπιτιού της. Οι άλλοι πού κατάλαβαν σταμάτησαν τήν κουβέντα καί κοίταξαν τήν Κατερίνα πού είχε γίνει άσπρη σαν τό πανί.

- Ό μπαμπάς κτύπησε μέ τό αυτοκίνητο καί είναι άσχημα στήν έντατική!

Ό παππούς, ή γιαγιά, ό θεός Κώστας καί ή Κατερίνα φύγανε άμέσως για τό νοσοκομείο. Έμειναν εκεί όλο τό βράδυ καί όλη τήν επόμενη μέρα περιμένοντας νά ξεπεράσει τόν κίνδυνο. Νά βεβαιωθούν πώς ναι, θά ζήσει! Κι οι προσευχές του παππού καί της γιαγιάς κάνανε τό θαΰμα, ό πατέρας ξεφυγε τόν κίνδυνο, μόνο πού... μόνο πού ίσως νά μήν ξανάβλεπε ποτέ πιά. Μόνη έλπίδα ή άμεση μεταφορά του στό έξωτερικό για μιά πολύ λεπτή καί έξειδικευμένη επέμβαση.

- Πατέρα, είπε ό θεός Κώστας, νά πουλήσουμε τό σπίτι στή θάλασσα καί νά φύγουμε άμέσως.

- Νά τό πουλήσουμε, γιέ μου, όμως ώς νά βρούμε νά τό δώσουμε θά είναι άργά, είπε δακρυσμένος ό παππούς.

- Θά δανειστοΰμε καί όταν τό πουλήσουμε θά επιστρέψουμε τά δανεικά.

- Νά 'χεις τήν ευχή μου, γιέ μου, είπε ή γιαγιά πού άκουγε καί φίλησε τόν γιό της καί ό άλλος της ό γιός, πού όλοι νόμιζαν πώς δέν καταλάβαινε, ένιωσε τά δάκρυά του νά πλημμυρίζουν τά κτυπημένα του μάτια.

- Μάνα, μάνα, ψιθύρισε καί όλοι σκύψαν άπάνω του ν' άκούσουν.

- Ήρθαν τά Χριστούγεννα, μάνα μου;

- Ήρθαν, γιέ μου, ήρθαν Τάσο μου.

- Τραγούδα, άδελφέ μου, τά κάλαντα όπως τά ψάλλαμε παιδιά! Έσύ, έσύ γιορτάζεις ακόμα Χριστούγεννα; καί ή Κατερίνα μου γιορτάζει. Τραγούδα, άδελφέ μου, ν' άκούσω! Θέλω νά τά γιορτάσω κι εγώ!

Έλένη Βασιλείου

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Χριστούγεννα = Χριστοῦ γέννα!

Στή Γαλλία ἡ εἰδική εἰσηγήτρια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἰσχυρίστηκε πῶς οἱ φάτνες μποροῦν νά τοποθετηθοῦν στά δημόσια κτήρια, ὡς τμήμα τοῦ ἑορταστικοῦ στολισμοῦ γιά τὰ Χριστούγεννα, διατηρώντας τόν χαρακτήρα μίας πολιτιστικῆς ἐκδήλωσης, χωρίς ἔνδειξη ἀναγνώρισης θρησκείας. Στήν Ἑλλάδα ὁ δήμαρχος Θεσσαλονίκης, θέλοντας νά δημιουργήσει ἑορταστική ἀτμόσφαιρα στήν πόλη, ἔκανε λόγο γιά «ἕνα ὠραῖο χριστουγεννιάτικο παραμῦθι πού θά στηθεῖ γιά τίς ἡμέρες τῶν γιορτῶν», ἐνῶ ὁ ἀρμόδιος γιά τόν στολισμό, καθηγητής τοῦ ΑΠΘ, ἔδωσε στή φετινὴ φάτνη ἕναν... ἀλληγορικό «συμβολισμό». Μά πῶς νά τό κάνουμε; Φάτνη σημαίνει Χριστούγεννα καί προσδιορίζει τό γεγονός πού χώρισε τήν ἱστορία στά δύο! Γεγονός πού σηματοδοτεῖ τή μεγάλη γιορτή τῆς Ἐκκλησίας μας! Οὔτε πολιτιστική ἐκδήλωση οὔτε παραμῦθι οὔτε... ἀλληγορίες!

«Ψωμί ἢ κουλούρι σέ ἀναμονή»

Αὐτό εἶναι τό σύνθημα τῆς κοινωνικῆς δράσης πού ξεκίνησε τό Σωματεῖο Ἀρτοποιῶν Κοζάνης «Ὁ Προφή-

της Ἡλίας» σέ συνεργασία μέ τήν «ΑΡΣΙΣ» Κοζάνης. Σέ 27 ἀπό τά 30 ἀρτοποιεῖα στήν πόλη τῆς Κοζάνης καί τοπικῶν κοινοτήτων θά μποροῦν οἱ πολίτες νά προπληρῶνουν σέ χαμηλότερη τιμή ἕνα ψωμί ἢ ὁποιοδήποτε ἀρτοσκεύασμα γιά νά δίδεται σέ ὅποιον δέν ἔχει τή δυνατότητα νά τό ἀγοράσει. Πραγματικά ἀξιόλογη ἢ προσπάθεια γιά νά ἐξασφαλιστεῖ γιά ὅλους ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, ἀλλά καί ἀξιέπαινη, γιατί δίνει τή δυνατότητα σέ ὅλους νά δείξουν μέ εὔκολο καί ἀπλό τρόπο ἕνα ἐνδιαφέρον γιά τούς συνανθρώπους τους πού ἔχουν ἀνάγκη. Μακάρι ἡ συγκεκριμένη ἐνημερωτική ἀφίσα στά ἀρτοποιεῖα νά λειτουργήσει σάν ἕνα ξυπνητήρι καί γιά ὅσες καρδιές μένουν ἀκόμη ὑπνωτισμένες ἀπό τόν ἐγωκεντρισμό, παρόλο πού ἡ κρίση συνεχῶς βαθαίνει.

Πρωταθλητές Εὐρώπης...

Πρωταθλητές Εὐρώπης οἱ Ἕλληνες ἐνήλικες στό κάπνισμα. Οἱ ἔφηβοι ὁμως φαίνεται νά μὴν ἀσπάζονται τίς προτιμήσεις τῶν ἐνηλίκων, καθώς κατέχουν τό χαμηλότερο ποσοστό στήν Εὐρώπη. Ὡστόσο, ἡ ἔρευνα ESPAD (Εὐρωπαϊκὸ Πρόγραμμα Ἐρευνῶν

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

στόν μαθητικό πληθυσμό σχετικά με άλκοολ και άλλες εξαρτησιογόνες ουσίες) μᾶς προσγειώνει, ἀναφέροντας πώς οἱ Ἕλληνες δεκαεξάρηδες κατέχουν πανευρωπαϊκά τήν πρώτη θέση στόν τζόγο. Ὅπως ἐπισημαίνει ἡ ὁμότιμη καθηγήτρια Ψυχιατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἄννα Κοκκέβη, ἡ εὐκολία πρόσβασης τῶν ἐφήβων στίς νέες τεχνολογίες προσθέτει νέους κινδύνους, γεγονός πού καθιστᾶ ἀναγκαῖα τήν ἐνεργοποίηση κατάλληλων μέτρων πρόληψης. Ἀκούει κανεῖς;

Κι ὁμως!

Στήν Ἑλλάδα τῆς οἰκονομικῆς κρίσης τὰ ἔξυπνα κινητά τηλέφωνα ἢ smartphones ἔχουν τήν... τιμητική τους! Ἐρευνα τῆς ἐταιρείας SquareTrade (ἐταιρεία παροχῆς συμβολαίων προστασίας ἠλεκτρονικῶν συσκευῶν) δείχνει πώς οἱ Ἕλληνες, τό διάστημα 2007-2014, διέθεσαν 701.064.735 εὐρώ προκειμένου νά ἐπισκευάσουν ἢ νά ἀντικαταστήσουν τό smartphone τους. Κατά μέσο ὄρο αὐτό ἀντιστοιχεῖ σέ 243 εὐρώ στόν καθένα. Σύμφωνα μέ τόν Kevin Gillan, διευθύνοντα σύμβουλο τῆς SquareTrade Εὐρώπης, τό

ποσό αὐτό εἶναι τό δεύτερο μεγαλύτερο στήν Γηραιά Ἡπειρο! Μᾶλλον εἶναι πολύ... «ἔξυπνα» αὐτά τὰ κινητά, ἀφοῦ μποροῦν νά μᾶς ἀποσποῦν 700 ἐκ. εὐρώ.

Google ἢ μνήμη;

Σύμφωνα μέ ἔρευνα τῶν Πανεπιστημίων τῆς Καλιφόρνιας καί τοῦ Ἰλινόις, ἡ λειτουργία τῆς ἀνθρώπινης σκέψης ὡς πρός τήν ἐπίλυση προβλημάτων, τή μάθηση καί τή μνήμη, ἀλλάζει ἀνάλογα μέ τόν βαθμό ἐξάρτησης τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τό διαδίκτυο καί τήν εὐκολία πρόσβασης στίς online πληροφορίες (βλ. naftemporiki.gr). Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς ἔρευνας Δρ. Μπέντζαμιν Στόρμ, ἐνῶ παλιότερα προσπαθούσαμε νά θυμηθοῦμε κάτι ἀπό μόνοι μας, πλέον καταφεύγουμε στήν τεχνολογία καί στίς πληροφορίες πού εἶναι διαθέσιμες μέσῳ διαφόρων συσκευῶν, μέ ἀποτέλεσμα νά ἐξαρτιόμαστε ἀπό αὐτά χωρίς νά ἐξασκοῦμε τή μνήμη μας. Καλή ἢ συνεχῆς ἀναζήτηση στό Google, ἀλλά καλύτερη ἢ ἀναμόχλευση τῆς μνήμης πού καλλιιεργεῖ τήν κριτική σκέψη καί τήν ἀποτελεσματική μάθηση!

Σχόλιο στην επικαιρότητα

Γιά τήν ἱστορία...

Μέ πρόσχημα τήν ἀνάπλαση τοῦ παραθαλάσσιου μετώπου τῆς Χιμάρας στή γειτονική Ἀλβανία, δόθηκε ἡ ἐντολή κατεδάφισης 19 σπιτιῶν ἐλλήνων ὁμογενῶν ἀνήμερα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Στήν ἀντίδραση τοῦ ἐλληνικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ὁ ἀλβανός πρωθυπουργός Ἔντι Ράμα παραλλήλισε τόν ἐλληνικό πληθυσμό τῆς Χιμάρας μέ τόν ἀντίστοιχο «ἀλβανικό» τῆς Ἀθήνας. Ἔτσι, ἀναφέρει ὅτι ἀκόμη καί τό 1925 ὁ γηγενής πληθυσμός τῆς ἐλληνικῆς πρωτεύουσας ἦταν κυρίως ἀλβανικός.

Εἶναι προφανές ὅτι ὁ ἀλβανός πρωθυπουργός συγχέει τούς Ἀλβανούς μέ τούς χριστιανούς Ἀρβανίτες πού κατοικοῦσαν στή Στερεά Ἑλλάδα καί στήν Πελοπόννησο καί εἶχαν ἐλληνική συνείδηση, παρόλο πού ἡ γλῶσσα τους ἦταν ἀλβανική. Ἀρβανίτες ἄλλωστε ἦταν πολλοί ἀπό τούς ἥρωες πού πολέμησαν καί ἀπελευθέρωσαν τήν Ἑλλάδα κατά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, ὅπως ὁ Ἄνδρέας Μιαούλης, ἀλλά καί πολλές σημαντικές προσωπικότητες τοῦ σύγχρονου ἐλληνισμοῦ.

Δέν θά ἔπρεπε νά παρεξηγεῖται αὐτό τό φαινόμενο, πού παρατηρεῖται καί στόν Μακεδονικό Ἀγῶνα: Μεγάλοι μακεδονομάχοι, ἐνῶ εἶχαν ἀκραιφνή ἐλληνική συνείδηση, ὥστόσο δέν μιλοῦσαν τήν ἐλ-

ληνική γλῶσσα. Καθώς ἡ Ἑλλάδα ἐπί τετρακόσια καί πλέον χρόνια βρισκόταν ἔρμαιο ὄχι μόνο στά χέρια τῶν τούρκων κατακτητῶν, ἀλλά καί στίς ἐπεκτατικές ὀρέξεις τῶν γειτονικῶν λαῶν, πού κατά καιρούς εἰσορμοῦσαν γιά «πλιάτσικο» ἢ καί ἐγκαθίσταντο μόνιμα στά ὑπό ὀθωμανική κυριαρχία ἐλληνικά ἐδάφη, ἦταν φυσικό νά μετέδιδαν ἢ καί νά ἐπέβαλλαν τά ἦθη καί τή γλῶσσα τους. Αὐτό ὅμως πού δέν μπορούσαν νά ἀλλοιώσουν ἦταν ἡ ἐθνική συνείδηση. Αὐτή παρέμενε ἐλληνική καί σέ κάθε εὐκαιρία ἐκδηλωνόταν γιά νά ἀποτινάξει ἀπό πάνω της τόν ὀποιοδήποτε κατακτητή ἢ καταπατητή.

Ὁ Ἔντι Ράμα ἀναφέρθηκε ἐπίσης στήν πολιορκία τῆς Ἀθήνας ἀπό τούς Βενετούς ὑποστηρίζοντας ὅτι ὁ «ἀλβανός» ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Δούσμανης παρενέβη στόν βενετό Μοροζίνι γιά νά μήν βομβαρδίσει τήν Ἀκρόπολη κατά τήν πολιορκία τῆς Ἀθήνας ἀπό τούς Βενετούς. Ἔτσι, σύμφωνα μέ τόν συλλογισμό του, οἱ ἀλβανοί «ἔσωσαν» τήν Ἀκρόπολη ἀπό τήν καταστροφή. Φαίνεται πάντως ὅτι ὁ ἀλβανός Πρωθυπουργός δέν εἶχε καλή ἐνημέρωση ἀπό τούς συμβούλους του.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ Ἀκρόπολη δυστυχῶς δέν σώθηκε ἀπό τίς βόμβες τοῦ Μοροζίνι, ἀλλά ὑπέστη τή μεγαλύτερη καταστροφή στήν ἱστορία της. Μέχρι τότε

ὁ ναός τοῦ Παρθενώνα εἶχε μείνει ἀκέραιος καί μάλιστα στήν ἀρχική ἀρχιτεκτονική του κατάσταση. Εἶχαν γίνεi μόνο μερικές ἐσωτερικές διαρρυθμίσεις κατά τή μετατροπή του σέ χριστιανική ἐκκλησία ἀφιερωμένη στήν Παναγία στά βυζαντινά χρόνια. Τό 1687 ὅμως στά πλαίσια τοῦ βενετοτουρκικοῦ πολέμου ὁ βενετός ἀρχιστράτηγος Φραγκίσκος Μοροζίνι ἀποβίβαστηκε στόν Πειραιά μέ 10.000 ἄνδρες καί πολιορκήσε τήν Ἀκρόπολη, ὅπου ὀχυρώθηκαν οἱ Τοῦρκοι. Οἱ βομβαρδισμοί ἀρχικά δέν εἶχαν ἀποτέλεσμα, μέχρι πού ἔφτασε στό στρατόπεδο τῶν Βενετῶν ἡ πληροφορία ὅτι οἱ Τοῦρκοι εἶχαν ἀποθηκεύσει μεγάλες ποσότητες πυρομαχικῶν στό ἐσωτερικό τοῦ Παρθενώνα. Ἀπό τή στιγμή ἐκείνη ὅλα τά κανόνια στόχευαν τόν ναό τοῦ Παρθενώνα καί τελικά ἕνας ὑπολοχαγός πέτυχε τήν ὀροφή του. Ἡ μπάλα τοῦ κανονιοῦ διαπερνώντας τήν ἀδύνατη στέγη ἔφτασε στήν ἀποθήκη πυρομαχικῶν τῶν Τούρκων καί τήν ἀνατίναξε. Ὅταν τό μνημεῖο γκρεμίστηκε οἱ Βενετοί κατέλαβαν τήν Ἀκρόπολη, ὥστόσο τήν ἐγκατέλειψαν ἄδοξα λίγους μήνες ἀργότερα συνδέοντας τό ὄνομά τους μέ αὐτήν τή μεγάλη καταστροφή.

Σημειωτέον ὅτι δέν ὑπῆρξε ποτέ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν μέ τό ὄνομα Δούσμανης. Τό ὄνομα αὐτό εἶχε ὁ πρόκριτος τῶν Ἀθηνῶν πού συνεννοήθηκε μέ τούς Βενετούς γιά νά γίνεi ἡ παράδοση τῆς πόλεως.

Αὐτά γιά τήν ἱστορία.

*Παναγιώτης Μητσόπουλος,
φιλόλογος, θεολόγος*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ ΟΑ΄ (2016)

Α΄. ΑΠΟΛΥΤΡΩΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Δῶσ' μας εἰρήνη!, σ. 3 - Ἀνανέωση καρδιάς, σ. 35 - «Μή σκιάζεστε στά σκότη!», σ. 67 - Χρειαζόμαστε μία ἔξοδο, σ. 99 - Ζωντανή μαρτυρία Ἀνάστασης, σ. 131 - Μιμητές τῶν ἁγίων, σ. 163 - Ἀνακάλυψη τῆς χαρᾶς, σ. 195 - Ἕνας ἀλλιώτικος ἥρωας, σ. 235 - Ἀνανέωση, σ. 267 - Τό Δῶρο, σ. 299.

Β΄. ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

Δάκας, Εὐ. Ἄλ: Ἀπολογισμός καί ἀνανέωση, σ. 4 - «Εἰς πῶσιν καί ἀνάστασιν», σ. 36 - Ἡ προσωπικότητα τῆς Θεοτόκου, σ. 68 - Γιατί σταυρώθηκε ὁ Χριστός;, σ. 100 - Ὁ Χριστός ἀνέστη!, σ. 132 - Διαθήκη καινή, σ. 164 - «Ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου», σ. 196 - Τό θαῦμα τοῦ 1940, σ. 236 - Ἐλεοῦμε;, σ. 268 - Πρό Χριστοῦ καί μετά Χριστόν, σ. 300.

Γ΄. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π. ΔΙΑΘΗΚΗ

Σάκκος Στ. Ν.: Ψαλμός 127ος, σ. 72 - Ψαλμός 128ος, σ. 136.

Δ΄. Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ

Ὁβλίας: 8η Διδαχή Α΄ (4,13-5,6), σ. 8 - 8η Διδαχή Β΄ (4,13-5,6), σ. 42 - 9η Διδαχή (5,7-11), σ. 106 - 10η Διδαχή (5,12), σ. 170 - 11η Διδαχή Α΄ (5,13-18), σ. 240 - 11η Διδαχή Β΄ (5,13-18), σ. 274 - 12η Διδαχή (5,19-20), σ. 308.

Ε΄. ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΜΒΩΝΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Σάκκος Στ. Ν.: Μρ 1,5· Μθ 4,17· Λκ 17,17-18, σ. 16 - Λκ 18,42-43· Λκ 19,4-5, σ.17 - Μθ 25,14-15· Μθ 15,22, σ. 48- Λκ 18,10 - Λκ 15,17-18, σ. 49 - Μθ 25, 32· Μθ 6,14,16, σ. 80 - Ἴω 1,46· Μρ 2,5, σ. 81 - Μρ 8,34· Μρ 9,17, σ. 112 - Μρ 10,34· Ἴω 12,3, σ. 113 - Ἴω 1,6-7· Ἴω 20,31, σ. 144· Μρ 16,4· Ἴω 5,9· Ἴω 4, 26, σ. 145 - Μθ 4,19· Μθ 6,33· Μθ 5,14, σ. 176 - Μθ 8,29· Μθ 9,2, σ. 177 - Μθ 9,35· Μθ 14,20, σ. 200 - Μθ 14,27· Μθ 17,21, σ. 201 - Λκ 6,31-36· Λκ 7,14· Λκ 8, 10, σ. 248 - Λκ 8,32·

Λκ 16,22 σ. 249 - Λκ 8,48· Λκ 10,27, σ. 280 - Λκ 12,20· Λκ 18,22, σ. 281 - Λκ 13,12· Λκ 14,18· σ. 312· Μθ 1,5· Μθ 2,9, σ. 313.

ΣΤ'. ΠΑΤΕΡΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Ἄνθρωπε, πρόσχε!, σ. 14 - «Δοκάρια καί... ξυλάρια», σ. 70 - Ἀνάσταση, ὁ ἥλιος τῶν ἀστέρων, σ. 134 - Φιλεῖς με;, σ. 168 - Μὴν ἀφήνεις τὴ θλίψη νά σέ καταβάλει, σ. 271 - Θροῦς γογγυσμῶν, σ. 311.

Ζ'. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Γρηγόριος: Σέ ἄφθαρτο δοχεῖο, σ. 310.

Ἰγνηλάτης: Ἀπό τό πλοίαριο τῆς Ἀπολλωνιάδας στήν κιβωτό τῆς Λαμψάκου, σ. 38 - Ἄγιοι τῶν Δωδεκανήσων, σ. 74 - «Καθὸς παρέδωκαν ἡμῖν...», σ. 138 - Ἀξόδευτη ἀγάπη, σ. 172 - Ἀναμμένες λαμπάδες, σ. 242.

Οὐρανοδρόμος: Ὀλιγάφη λαμπάδα, σ. 272.

Η'. Η ΤΕΧΝΗ ΘΕΟΛΟΓΕΙ

Τσιραμπίδου Ἄγγ: Προσεγγίζοντας τὴν εἰκόνα τῆς Βάπτισης τοῦ Κυρίου, σ. 6.

Θ'. ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Δαμιανίδου Δέσποινα: Σῶστε τό Ἔθνος, σ. 210.

Μπέκος Διον. ἀρχμ.: Μερικά συμπεράσματα, σ. 285.

Σάκκος Στ. Ν.: Ἡ δική Του καί ἡ δική μας ἀνάσταση, σ. 135 - Ἕνας ἀφιλόξενος τόπος, σ. 319.

Ι'. ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ

Αὐγουστίνου Εὐδοξία: Εὐγένιος Βούλγαρις, σ. 173.

Ἑλληνίς: Ὁ ἡγέτης καί τό ἔπος τοῦ 1940, σ. 250 - Ματωμένος Δεκέμβριος, σ. 314.

Μητσόπουλος Παν.: Τό δεύτερο ΟΧΙ, σ. 116.

Παπαδημητρίου Ἀπ.: Ἐλευθερία ἢ θάνατος, σ. 76.

Τσιραμπίδου Ἄγγ: Λεοντόκαρδη καπετάνισσα τοῦ '21, σ. 141 - Στὴ μάχη τῆς Ἀράχωβας... , σ. 282.

ΙΑ'. ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Θλιβερὴ πρωτιά - Νά τόν χαίρομαστε!, σ. 30 - Τζιχαντιστές τῆς ἐποχῆς τους οἱ Μακεδονομάχοι! - Facebook= εὐτυχία;, σ. 31 - Βασικὴ προϋπόθεση - Οικογένεια καί ἦθος - Ποιὸν ἐκφράζουν οἱ βουλευτές;, σ. 62 - Τά καλύτερα ἔρχονται - Συζυγικὴ ἀφοσίωση μέ πληρωμὴ, σ. 63 - «πάντων διάκονος» - Χριστιανικὸ τραγούδι, σ. 94 - Φτάνει ἡ γνώση; - Ἐπιτέλους ὁμοψυχία!, σ. 95 - Ἡθικὴ χρεωκοπία τῆς Εὐρώπης... - Μαθητικὸ συνέδριο, σ. 126 - Κα-

τευθυνόμενη «συγκίνηση» - Ὁργανωμένο σχέδιο, σ. 127 - Ἰσως - Οἱ ἀνησυχίες αὐξάνουν - Ἱερὸ δῶρο, σ. 158 - «Αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ ὄνομά σου»! - Μνημεῖα πολιτισμοῦ, σ. 159 - Ὁ δέσμιος ἐπίσκοπος - Ὅσο ὑπέροχος τόσο ἐπικίνδυνος - Σῶζει ζωές, σ. 190 - Θέλει ἀρετὴν καί τόλμην... - Καί μόνο αὐτὸ φτάνει - Ὁ τοίχος καί ἡ ἱστορία του, σ. 191 - «Τὴν νεολαίαν περιφρούρησον...» - Μπράβο, παιδιά! - Στὸ στόχαστρο οἱ παρελάσεις!, σ. 214 - Ἐδραίωση τῆς Οὐνίας στὰ Γιαννιτσά - Τὰ ζιζάνια τῶν αἰρετικῶν, σ. 215 - Ἡ Γαλλία ἐπέλεξε Ἀρχαῖα Ἑλληνικά! - Ἀληθινὰ χρυσός! - Ἡ αὐτοκτονία... ἥρωισμός;, σ. 262 - Φίλοι τῆς καρδιάς! - Αὐτόχειρες, σ. 263 - Θρησκευτικά... ἡ κορυφὴ τοῦ παγόβουνου - Ὀλοταχῶς πρὸς οὐδετερόθησκο σχολεῖο!, σ. 294 - Ὁ Ἑρντογάν καί ἡ Συνθήκη τῆς Λωζάννης - Ψάχνοντας (ἀ)διέξοδο..., σ. 295 - Χριστούγεννα = Χριστοῦ γέννα - «Ψωμί ἢ κουλούρι σέ ἀναμονή» - Πρωταθλητὲς Εὐρώπης, σ. 322 - Κι ὅμως! - Google ἢ μνήμη;, σ. 323.

ΙΒ'. ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Αὐγουστίνου Εὐδ.: «Σύμφωνο συμβίωσης» = ἐρωτοτροπία μέ τὸν θάνατο, σ. 24 - Ἡ ἀπάτη τῆς ἀστρολογίας, σ. 60 - Χῶμα κι οὐρανὸ ἢ στάχτη καί μηδέν;, σ. 92 - Προβληματισμοὶ σχετικά μέ τὴν Πανορθόδοξη Σύνοδο, σ. 123 - Ὅχι στό ξεπούλημα τῆς Μακεδονίας, σ. 156 - «Γιὰ τὴ μητέρα γλώσσα μας τὰ λάβαρα κρατῆστε», σ. 208 - Τί φταίει ἡ προσευχή;, σ. 292.

Μητσόπουλος Παν.: Γιὰ τὴν ἱστορία, σ. 324.

Παπαδημητρίου Ἀπ.: Βεβήλωση ναῶν, σ. 260.

ΙΓ'. ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

Γκάτζιος Ἀθ.: Ἕνας ἐπικίνδυνος «βομβαρδισμός»... ἀγάπη!, σ. 22 - Οἱ νέοι «βάρβαροι», σ. 50 - Παιχνίδια κατάλληλα γιὰ τὸ παιδί, σ. 82 - Τὸ συνεσταλμένο παιδί, σ. 146 - Τὰ παιδικὰ κινούμενα σχέδια καί τὸ παιδί (Α'), σ. 178 - Τὰ παιδικὰ κινούμενα σχέδια καί τὸ παιδί (Β'), σ. 212 - Σεξουαλικὴ ἀγωγή καί κοινωνικοποίηση τοῦ παιδιοῦ, σ. 316.

Κλήμης: Ἕνα γράμμα στοὺς γονεῖς μου, σ. 246.

ΙΔ'. ΣΚΗΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΞΗ

Θ.Α.Χ.: Ἡ μεγάλη ἀνάγκη, σ. 318.

ΙΕ'. Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΥΝΑΝΤΑ ΤΟΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟ

Τσιραμπίδου Ἀνασίας: Ὁ κατακλυσμὸς τοῦ Νῶε, σ. 18 - Ἐρυθρὰ Θάλασσα, σ. 54 - Ἡ Νεκρὰ Θά-

λασσα ζωντανεύει τὰ χειρόγραφα, σ. 118.

ΙΣΤ΄. ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ (ΙΣΤΟ)ΣΕΛΙΔΑ

Άγριπιλίνα: Φυτοζωούμε η Ζούμει;, σ. 286.

Πρίοκιλλα: Ό Θεός στο Παρίσι, σ. 56.

ΙΖ΄. ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Β.Α.: Τίκ τák, τίκ τák, καρδούλα νά χτυπás..., σ. 152.

ΙΗ΄. ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΟΥ

Χ.Μ.Δ.: Τό κατασκηνωτικό «πήγαινε-έλα», σ. 230.

ΙΘ΄. ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗ ΖΩΗ

Δια-κριτικός: Ή Έλλάδα μίλησε, τήν άκούσαμε;, σ. 239.

Κ΄. ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Καργόπουλος Νίκος: Άναμνήσεις από τόν κατηχητή μου, σ. 84.

Πάσχος Π.Β.: Είς τιμήν καί μνήμην του άειμνήστου φίλου Στεργίου Σάκκου, σ. 109 - Ί. Α. Νικολαΐδης (1930-2016), σ. 148.

- Νικόλαος, ίατρος ό άγαπητός, σ. 198.

ΚΑ΄. ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Βασιλείου Έλ.: Ποτέ δέν είναι άργά, σ. 28 - Μία μέρα τής Ύπαπαντής, σ. 58 - Μέ τό πρώτο λάλημα, σ. 86 - «Ή έν πολλαΐς άμαρτίας», σ. 120 - Δέν ήταν τυχαΐο!, σ. 186 - Οί γονεΐς μου μέ έγκατέλειψαν!, σ. 216 - Στα σκαλοπάτια του Άγίου Δημητρίου, σ. 256 - Άπελευθέρωση, σ. 290 - Όταν γιορτάζω Χριστούγεννα, σ. 320.

Νικολαΐδης Ί. Α.: Ήκσταση, σ. 149.

ΚΒ΄. ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Βασιλείου Έλ.: Ποιός εΐπε;, σ. 32.

Ίωάννης: Προσμονή, σ. 302.

Καρακόλη-Ματοκίδου Χρ.: Έμπρός, αδέλφια!, σ. 185.

Νικολαΐδης Ί. Α.: Έπιστολή, σ. 169 - Ήσχατη έλπίδα, σ. 206.

Πάσχος Π. Β.: Άρχων Γαβριήλ, σ. 277.

Φωιάδου-Κωνσταντίνου Φωτεινή: Χέρια άγιασμένα!..., σ. 41.

ΚΓ΄. ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΝΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Μουρατίδου-Δαδή Χρ.: Πάντα καί σταθερά!, σ. 184.

Πάτρα: Μέ άκούτε;, σ. 255.

ΚΔ΄. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

«Χριστός γεννάται!...», σ. 26 - Τιμώντας τήν ήμέρα

των Γραμμάτων, σ. 90 - Τής λευτεριάς τό μήνυμα, σ. 122 - Μαθητική έκδρομή - «Συμπορευθώμεν...» - «Έν φυλακή ήμην...», σ. 155 - Άπό τίς έκδρομές μας..., σ. 182 - «Παιδαγωγός των νέων...» - «... καί τῷ Θεῷ δόξα», σ. 188 - Κατασκίνωση 2016 «Έλθέτω ή Βασιλεία Σου», σ. 218-229 - Ένημέρωση-πρόσκληση - Μετακατασκηνωτική συνάντηση, σ. 259 - Καλή άρχή!, σ. 288.

ΚΕ΄. ΔΙΑΦΟΡΑ

Άτρας Κ.: Ήνειρά μου παιδικά..., σ. 254.

Αύγουστίνου Εύδ.: 2016: έπειτιακό έτος Άριστοτέλη, σ. 244 - Ή προσδοκία των Έθνών, σ. 303.

Δανιήλ Μ.: «Οί όφθαλμοΐ μου διαπαντός προς τόν Κύριον», σ. 12 - Ταξίδι στην ίστορία, σ. 78 - Δυό χέρια... μιá προσευχή!..., σ. 207.

Έλληνίς: Ό Πατριάρχης Κύριλλος Στ΄ (1775-1821), σ. 114.

Ή έπιτηρήτρια: Σέ μιá έπιτήρηση, σ. 153

Καλογεράκη Δ.: «Ήδυνθεί Αὐτῷ ή διαλογή μου...» (Ψα 103,34), σ. 47 - Τό «γλωσσόκομον»: εὐλογία ή κατάρα;, σ. 108 - Παναγία Τριάς, έλθέ, σ. 167 - «Ό στέφανος τής Άειπαρθένου», σ. 202.

Κουπουρτιάδου Μαρία: Ήορδανία, Έλληνισμός καί Όρθοδοξία, σ. 180 - Δῶρα, άπ΄ τά πό άκριβά, σ. 284.

Μ.Γ.: Μάνα, γιορτάζεις, σ. 40.

Μαρτινιαή: Αὐτάλεια, σ. 52 - Ής ξένος, σ. 276.

Μητσόπουλος Παναγιώτης: Ή ύπογεννητικότητα εκτός έλέγχου, σ. 20 - «Μένουμε Ήλληνες καί Όρθόδοξοι», σ. 88.

Μιχαήλ Φώτης: 1204: Ή άρχή του τέλους, σ. 140.

Παπαδημητρίου Άπ.: Οί τρεις Ήεράρχες καί τό κοινωνικό πρόβλημα, σ. 10 - Άποχαιρετώντας ένα άκόμη έτος, σ. 44 - Τό Πάθος του Χριστου καί τά πάθη μας, σ. 102 - Ευαγγέλιο, ευαγγελιστές, ευαγγελικοί, σ. 204 - Άποχριστιανισμός, σ. 306.

Παστουρματζή Μαρία: Κάποιος νά μέ καταλαβαίνει!..., σ. 104.

Τρακόλη Μαρία: Διπλό θαύμα, σ. 278.

Τσιάρα Σουλτάνα: Άνατροπές στη ζωή μας, σ. 252.

Χ.Μ.Δ.: Μετά τήν Κατασκίνωση Οίκογενειών, σ. 258.

- ΙΓ΄ Έκπαιδευτικό Συνέδριο, σ. 287 - Ψήφισμα ήμερίδας μέ θέμα: «Μένουμε Ήλληνες καί Όρθόδοξοι», σ. 89.

ΠΑΡΧΩΜΕΝΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Μεταφορές
Επιχειρήσεων
Κατασκευές
2022

ΕΛΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ